

nufaca

PUBLICACIÓ D'AMICS DE CERDANYA

— Balanç de l'Estatut —

— Chavales: nou grup d'esplai —

— Plens dels Ajuntaments —

RESTAURANT

LLIVIA

Patates al caliu

Graellada de carn

Especialitats
a la brasa

José Antonio, 37
Tél. 972 - 89 60 96
LLIVIA (Girona)

Parquets CERDANYA

INSTALACION DE TODA CLASE DE
PARQUETS, CLAVADOS
Y ENCOLADOS
PULIDOS Y BARNIZADOS
RODAPIES

Grupo Residencial Roma
Escalera Bolvir, 2.º, 1.ª
PUIGCERDÀ

FERRETERIA- DROGUERIA
Y BAZAR

PIGUILLEM--LLORENS

Tel.: 880.267
Mayor, 35 PUIGCERDÀ

Robes a bon preu per tothom

SERVEI TEXTIL

C/. José Antonio, 21
C/. Espanya, 11

PUIGCERDÀ

**Gendrau y
Camarero
Construcciones**

C/. José Antonio, 5 Tél.: 88 09 06 PUIGCERDÀ

**HOTEL
RESTAURANTE**

DIRECTOR:
JULIO PEREZ DE ROZAS

Plaza Cabrinetty, 16
Tfno. - 88 01 00
PUIGCERDÀ

EUROPA

rufaca

Publicació de l'Associació
"Amics de Cerdanya"

Consell de Redacció:

El Biógrafa
 F. Xavier Bosom
 Pere Capdevila
 Francesc Carbonell
 Miquel Casanovas
 Cu - Cut
 Rosa Cuesta
 Laura Fabra
 Pere Font
 Joan Fullana
 Salvador Galceran
 Roger Giral
 Emili Guirao
 Joan Llauro
 Carme Moreno
 Nostalgic
 Joan Peitx
 Josep Peitx
 Xavier Pujol (Corrector)
 Carme Clausell
 Jean Paul Poirier (il.lustració)
 Rosa Maria Rodriguez
 Meritxell Sastre
 Ramon Sola
 Josep Maria Tosas
 El trovador
 Josep Vigo
 Portada: Dorras

Edita AMICS DE CERDANYA
 Antic edifici dels Escolapis.
 Plaça Belvedere s/n.
PUIGCERDA

Imprimeix: Imprés - Ràpid
LLEIDA

PUBLICACIO MENSUAL.

La direcció de la revista no es fa responsable dels judicis personals dels seus col.laboradors.

Si repassem l'activitat portada a terme per AMICS DE CERDANYA des de la seva creació ens adonarem que aquesta no ha estat intensa o, al menys, no prou intensa. Aquesta és una dada que cal apuntar al nostre ròssec negatiu. Les raons poden ser moltes i diferents, però sobretot en remarcaríem una. RUFACA, que no és altra cosa que una secció més d'aquelles que podrien funcionar en el si de l'Associació, requereix una quantitat considerable d'esforç que retalla les possibilitats de dedicació i temps a altres tipus d'activitats. Donar contingut mes darrera mes a una publicació que cal centrar-se en allò que passa a Cerdanya és, sovint, una verdadera gesta que requereix imaginació i equilibris suficientment grans com perquè no quedi temps per altres projectes.

Tanmateix, avui, en un moment en què ja podem parlar de RUFACA com una revista bastant consolidada, malgrat no tant extesa com fóra desitjable, ens agradaria poder dir també que ens trobem obrint una nova etapa pel que fa a Amics de Cerdanya; i ens agradaria dir-ho de forma que no sembli una promesa més sinó basant-nos en l'activitat que s'ha ensagat durant aquests darrers mesos. L'organització d'actes i debats, com el dedicat a l'energia o el centrat en l'Estatut malgrat no justifiquin encara les quotes dels socis, comunica directament amb l'esperit informatiu pluralista que anima a RUFACA. La bona resposta que han obtingut aquests actes per part de la població, en general, ens convida a endinçar-nos més en aquesta línia que fa del terme "cultural" quelcom lligat a la realitat viva, sense menysprear les possibilitats que ens ofereixen altres camps menys polèmics més reposats, igualment importants de la nostra cultura.

Es per això que voldríem acabar l'editorial d'aquest mes agraint als lectors i molt especialment als socis d'Amics de Cerdanya el suport moral i econòmic que han vingut prodigant amb pal.lesa generositat. A tots: als lectors, als col.laboradors, als anunciants, als socis, gràcies, gràcies perquè entre tots estem contribuint a la construcció de l'edifici cultural cerdà.

sumari

EDITORIAL	3	Resum del Principat de Catalunya	19
ACTUALITAT CERDANA		La Torre de Babel sigue en pie	20
Flash	4-5	Guillem Jordà (1095 - 1109)	21
Mercadet de la Cerdanya	5	Las entrevistas inverosímiles	21-22
La Façana de la Discòrdia	6	NOVEL·LA	
Acte debat sobre L'Estatut	6-7	Pensió d'ancians	22-23
L'Estatut a Cerdanya	7-8	LLETRES	
Un Ple mogut	8-9	La mort d'un jeune paysan cerdan	23
El Ple de Fontanals	10	Poesia	23
Història d'un taló	10	Comentari a la visita de la exposició de Arte de Puigcerdá	23
Estat de Comptes de l'11 de Setembre	10-11	A un jubilat de 94 anys	24
Els Veïns de Ger	11	El perro San Bernardo	24
Una proposta de Construcció de Carreteras	12	SALVEM EL CATALA	
Tribuna política	13	Les hores	24
SANITAT		JUDICI PUBLIC A RUFACA	25
Nueva etapa	14	ESPORTS	
Un médico de guardia	15	Diada del pedal	26
RECULL		El C.D.P. informa	26
Tiró amb naps	15	Calendari 79 - 80	27
CINEMA, TEATRO, ART, CULTURA		Poliesportiu	27
Revista Font de Segre	16	RUFACADES	29
La consciència d'un poble	16	CARTES A RUFACA	
"Chavales" Grup d'Espial	17	¡Alerta!	29
COL·LABORACIONS		Sr. Director de RUFACA	29-30
El Tratado de Bayona (II)	18	Un prec i un toc d'atenció	30
		Recordant el passat	30

Flash Flash Flash Flash Flash

*
El día 6 de octubre se procedió en la aduana, a la aprehensión de los siguientes objetos, todos ellos procedentes de Andorra: 3 aparatos marca Klenwood, por valor aproximado de 50.000 pts; 1 radio - cassette valorado en 15.000 pts; 15 botellas de whisky, tabaco rubio y puros. A ésto se llama "Ir por lana y volver trasquilado".

★
Al día siguiente fue detenido en Alp un individuo, tras haber sustraído dos radio - cassettes de sendos coches y denunciado, además, por tenencia de armas y explosivos.

*
FUNCIONO LA ALARMA: Gracias a la instalación estratégica del sistema de alarma se frustró un intento de robo en una armería, el pasado día 23. Detenidos los culpables y puestos a disposición judicial, pudo comprobarse que sólo uno de ellos era vecino de Puigcerdá y menor de edad.

*
INTENTO DE TIMO: Por las mismas fechas un timador consiguió que el comerciante le devolviera cambio mediante talón bancario, corrigiendo posteriormente la cifra anotada en el cheque e intentando su cobro en el banco a través de una tercera persona. Al ser descubierto, el autor del hecho se dió a la fuga.

★
VIA DE RUMOR: S'ha dit que l'organització local de l'UCD ha donat els primers passos per entre altes esferes del partit per aconseguir la Pista de Gel per Puigcerdá. Qui ens ho confirma?

★
El día 15, un vehículo francés, cuyo conductor se hallaba en estado de embriaguez, fue a chocar contra otro coche aparcado en la plaza de los Héroes, propiedad de un vecino de la misma plaza.

*
L'escola de Formació Professional inaugurarà el curs el dia 29 d'octubre.

*
En el km. 175,500 de la 'N-1313 a su paso por Bolvir se produjo un accidente de tráfico al salirse un vehículo de la calzada; al resbalar por hallarse mojado el pavimento. Afortunadamente no se registraron desgracias personales.

★
RADIO OLOT: Des del passat dia 30 de setembre es pot escoltar a tota la Cerdanya l'emisora de "Radio Olot", amb un horari d'emissió des de les 7 del matí fins a 2/4 d'1 de la nit, amb una variada programació que ofereix molta música, connexions amb RTVE a les 10, 11, 12, 13, 16, 17 i 18 hores i serveis informatius de totes les comarques de Girona a les 10,30, 11,30, 12,30, 15,30, 16,30 i 17,30. Dins aquests serveis informatius es donen notícies de Cerdanya, normalment a les 11,30, mitjançant el seu corresponçal a Puigcerdá, Josep Maria Teignier, qui ja havia treballat a Radio Olot, així com a la Radio de Puigcerdá abans que desaparegués. També per tots els afeccionats al fútbol els diumenges retransmeten els partits del F.C. Barcelona i del R.C.D. Espanyol. RADIO OLOT emiteix amb freqüència Modulada i es pot sintonitzar a la freqüència de 88,5 Megacicles.

★
6 vacas resultaron arrolladas y muertas por el tren de la línea Barcelona - Puigcerdá, en un paso a nivel, el pasado día 17 de octubre. Se reivindicará un paso elevado.

*
RUFACA es congratula del nou espai informatiu que disposem amb Radio Olot i la permanent demanda de col.laboració per la revista la fa extensiva al corresponçal de Radio Olot.

*
En el cruce de la avenida Sherbeck con la avenida del Lago se produjo la colisión simultánea de 4 coches, resultando todos ellos con desperfectos materiales.

Flash

last

Amics de Cerdanya:
Per els que no coneixeu encara Terra des Hommes, us fem saber que és un Moviment humanitari, benèvol, a fi d'ajudar en particular els infants del Tercer Món, i algun cas isolat de desesper prop nostre, o assenyalat en França o inclús si es necessari a Espanya. Si coneixeu obres en dificultat que roba en bon estat pot ajudar, sem à la llur disposició.

El nostre treball consisteix, en particular en remassar roba, medicaments, flassades, farines, viures per els enviar i expedir directament als països pobres: Mali, Camerun, Costa de Marfil, Alta Volta, Algerie, Tunisie, Angola, Tchad.

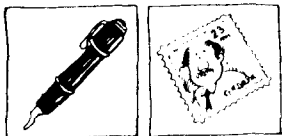
Per a sostenir els fressos d'aquestes expedit, i també les ajudes en diners que els hi fornim a moltes missions, o metges d'aquells països que sacrifiquen llur vida en condicions inhumanes per salvar aquella pobre gent, Madagascar, organitzem cada any, a la Batllia de BourgMadame una Kermesse -venta de caritat d'objectes diversos, i alguns provenent des països esmentats, al mes de maig i per nadal una gran tombola, que es especialment prevista per ajudar els leprosos en els llocs que son el més abandonats i menys cuidats.

Les Monjes de l'orfeinat de Madagascar (tenim a la vostra disposició totes les direccions, si de vegades algú volgués ajudar directament) aquestes monjes de Madagascar es cuiden ademés de leprosos mig abandonats. Un leproso no cuidat morirà tot desfigurat. Doncs, urgencia d'ajudarlos. Terre des Hommes - Cerdanya com cada fi d'any proposa una tombola a 2 frs. el tiquet, a tots els que hi voldran participar, o donar lots que també ens seran útils per la llista dels premis. Jocs, llibres, objectes d'art o artesanat, una mica de tot, ens és de molt ajut. Entre tots, amb bona voluntat ajudem als mes desheretats, els leprosos!

La Responsable de l'Associació Departamentale de Terre des Hommes des P.O. Secció Cerdanya a Dorres.

Nota. - Tots els dons poden també esser depositats a la Batllia de BourgMadame o a la Farmacia del Senyor Casals (membre actiu) per Puigcerdà. La senyora Ney "El Jordi" té tenda de comestibles i vins. Aquesta tombola es tirarà cap al 15 de decembre a la Batllia de BourgMadame.

Mercadet de la Cerdanya

L'anunci es cotitza a 5 pessetes per paraula i és grauit per als socis d'Amics de Cerdanya.

Les respostes als anuncis poden fer-se directament a l'interessat (en cas de figurar el nom i adreça en l'anunci) o bé a RUFACA - SECCIO MERCADET, Antic edifici Escolapis (Plaça Bervedere), Puigcerdà, fent constar clarament el número de caixa de l'anunci a què es refereix.

Venc patins de gel, número 36, marca Alviera, quasi nous.

Núm. CAIXA 4/79

Es ven cavall arab pur.

Núm. CAIXA 8/79

Vendo motor Dyane - 6 completo. Nuevo 70.000 pts. tel. 88 06 67. Anna.

Núm. CAIXA 9/79

Clases de Inglés. Clases particulares o en grupos reducidos. Razón: J.P.Poirier. Viviendas Magisterio.

Se vende guitarra acústica, muy buen estado. Precio a convenir.

Núm. CAIXA 11/79

Es ven estufa de gas - oil en bon estat. Tel. 88 09 94. Jn. Josep Maria.

JOIERIA RELLOJERIA
J. Fullana
PUIGCERDÀ

AUTO ESCOLA PUIGCERDÀ

Victoria, 4, 1º

PUIGCERDÀ

LA FAÇANA DE LA DISCORDIA

S'hi ha hagut un problema urbanístic que ha trascendit les parets de l'Ajuntament d'ençà la seva constitució, aquesta ha estat el de la famosa façana enrajolada (a obra vista, s'en sol dir) de la casa del carrer Escolles Pies construïda per la immobiliària Carlit, el cap visible de la qual és a Puigcerdà el Sr. Puente. El problema que en principi pot semblar ridícul ha anat agafant volum fins convertir-se en el centre d'atenció de l'empresariat de la construcció a Puigcerdà i diria que també del poble sencera en la mesura en que s'ha convertit en un veritable nus de crisi per l'Ajuntament.

UN PROBLEMA DE DISCIPLINA URBANÍSTICA

El problema neix de l'enfrontament de dues posicions: la de l'empresa i la de la Comissió d'Urbanisme. La immobiliària presentà el projecte a l'Ajuntament anterior de forma que l'esmentada façana apareixia rebocada i amb franjes de pedra del país, mentre l'edifici que finalment es construí no complia aquests requisits. La comissió, després d'haver superat algun problema d'ètics en el mateix edifici i fent solventar al mateix temps els problemes tècnics que comportava la ubicació de la grúa en plena via pública pel que fa a una altra edificació de la mateixa empresa (antiga farmàcia Ciurana), estimà imprescindible que les obres s'atinguessin al projecte presentat i aprovat o bé que es presentés una modificació d'acord amb la normativa vigent. Es evident que és discutible si estèticament és més bonic o està més d'acord amb l'entorn la façana a obra vista o rebocada, malgrat l'opinió de tots els tècnics consultats (Desvallés, arquitecte; Cañas, aparellador de forma oficial i els arquitectes Tegnier, Saura,

Solà i Busquets per pròpia iniciativa) s'inclinà per la segona opció. Allò que no ofereix cap dubte és, segons la Comissió, que els projectes aprovats s'han de respectar del principi a la fi per evitar canvis incontrolables que afavoreixin la disbauxa en matèria urbanística.

L'empresa, per la seva part, adduï els greus perjudicis econòmics que li comportava l'inevitable retard de les obres, es defensà manifestant que l'anterior ajuntament li havia donat permís verbal i argüí que en aquest problema s'hi havien barrejat qüestions personals que no hi haurien de tenir res a veure.

Les posicions es van anar endurint fins que el que no passava un problema menor es convertí en un important centre d'atenció a partir del qual es podria saber el grau disciplinari que, en urbanisme, estava disposat a exigir l'Ajuntament.

DISCREPANCIES A L'AJUNTAMENT

Però mentre els membres de la Comissió eren unànims en la decisió d'aturar les obres si no s'acomplia una de les alternatives que havien ofert, no fou així pel que fa referència a tot l'Ajuntament. L'Alcalde semblava preferir arribar a un acord de terme mig amb l'empresa abans de parar les obres. De la mateixa opinió o semblant era el regidor Bosom, sobre el qual es va fer correr la veu que era l'advocat de l'empresa fet que ell ens ha desmentit categòricament. El resultat d'aquesta situació fou que la decisió d'aturar les obres s'anà postposant fins que la Comissió d'Urbanisme en ple (regidors Josep Peitx, que n'és el responsable, Francesc Turiera, Juan Salinas i Francesc Ravetllat) manifestà en forma d'ultimàtum a l'Alcalde, el qual era qui, en definitiva, tenia l'última paraula sobre el tema, que si no es procedia amb l'acord de suspendre les obres donés per acceptada la dimissió dels quatre com a membres de la Comissió. Davant aquesta pressió, el batlle no tingué més remei que procedir-hi.

UN PLE DURÍSSIM

En el fons de la qüestió hi subjau també un problema de diferents concepcions respecte al funcionament de l'Ajuntament: acceptar el presidencialisme que la Llei de Règim Local atorga a l'Alcalde o donar suport al treball descentralitzat, per comissions.

Tot plegat aflorà en el Ple més controvertit de la breu història del nou Ajuntament de Puigcerdà (veure més àmplia informació en aquest mateix número de RUFACA), on el tema fou sèriament debatut

sense que es pogués arribar a cap altre acord que no fos el de demanar un dictamen jurídic que arbitrés les diferències d'interpretació que es produïren, sobretot, entre els membres de la Comissió i el regidor Bosom. (Em pregunto perquè serveixen els tècnics professionals contractats per l'Ajuntament si els seus informes no són tinguts en compte i es necessita encara un dictamen jurídic que costa les seves bones pesetes). La celebració d'un Ple Extraordinari sobre aquest tema ens hagués informat sobre la resolució d'allò que podríem anomenar la primera batalla urbanística de l'Ajuntament, a falta de la informació més directa que hagués pogut reportar montar una taula rodona en què hi estiguessin presents tots els sectors implicats, tal i com els vàrem proposar sense que es pogués dur a terme per problemes —diguem-ne— tècnics i d'altre tipus. Però no va fer falta ni Ple Extraordinari ni dictamen jurídic, doncs al cap de tres dies d'haver-se celebrat el Ple, l'empresa presentà una instància a l'Ajuntament comprometent-se a rebocar la façana. La primera batalla, doncs, l'ha guanyada la Comissió d'Urbanisme.

Joan PEITX

ACTE DEBAT SOBRE L'ESTATUT A PUIGCERDA

El passat 18 d'octubre tingué lloc a la nostra vila un acte debat sobre l'Estatut sota el lema "ESTATUT SI? NO? ABSTENCIO?" organitzat pel col·lectiu cerdà "AMICS DE Cerdanya" per tal d'omplir la tasca d'informació envers l'Estatut.

AMICS DE LA CERDANYA havia previst invitar a aquest acte representants dels partits: Coalició Democràtica, Centristes de Catalunya, Convergència i Unió, Partit dels Socialistes de Catalunya, Partit Socialista Unificat de Catalunya i Partit Socialista d'Alliberament Nacional. En no poder localitzar cap representant de Coalició Democràtica, aquest partit no va fer acte de presència. Quan al PSUC, havien previst enviar al Sr. Joaquim Sempere però pel que es veu, aquest senyor es va posar malalt i no hi va poder venir. Però el partit podia haver previst enviar un altre membre per tal de suplir-lo i no fer quedar malament al comitè del PSUC de la Cerdanya. (Aquest Partit no és la primera vegada que es compromet a enviar representats i després no ho fa).

L'acte es va celebrar al local de la Caixa d'Estalvis de la Diputació Provincial a

FOTO - ESTUDI

Escoles Pies, 16
Tel: 88 03 88 PUIGCERDÀ

L'ESTATUT A CERDANYA

les 10 del vespre i fou presentat per la nostra companya de RUFACA Rosa M. Cuesta. L'assistència de públic fou molt nombrosa, malgrat que poc abans hi havia hagut un altre acte pro Estatut per part dels Socialistes de Catalunya.

L'ordre d'intervenció va ésser sortejat entre els quatre ponents de la mesa i obrí l'acte Josep Huguet en nom del PSAN exposant la posició del seu partit envers l'Estatut. Entre altres raons el PSAN creu que el projecte d'Estatut elaborat a Sau ja era d'un contingut deficient però que encara es podia acceptar. El disbarat va ésser quan el projecte va passar pel "sedàs" de la Moncloa, aleshores això ja era inacceptable per ells. Fins i tot va fer al·lusió a les esmenes fetes a determinats articles. Tanmateix, tenint en compte que com a partit Nacionalista no pot dir NO a l'Estatut, la seva posició es decanta per L'ABSTENCIO.

En segon lloc parlà Pau Miserachs de C i U que tot discrepant en alguns punts amb Josep Huguet (PSAN) va fer una exposició brillant d'alguns apartats de l'Estatut, tot observant que malgrat que no recull les aspiracions del poble de Catalunya, és una eina força adequada per a reconstruir-la. Es per això que Miserachs en nom de C i U demanà el vot afirmatiu i massiu.

Després parlà Xavier Bosom del PSC, qui fent una exposició més o menys paral·lela a la de l'anterior ponent, resaltà la importància de votar SI a l'Estatut pel progrés econòmic i social de Catalunya.

El senyor Jacint Saez per UCD, es disculpà pel seu català defectuós i digué que poc podia afegir al que havien dit els altres ponents; discrepant només en alguns punts esmentats per Josep Huguet (PSAN) com per exemple quan digué que a Catalunya hviem guanyat les eleccions les forces d'esquerra i progressistes i a la qual cosa Saez digué que d'acord que havien guanyat les esquerres, però que progressistes també ho eren els d'UCD.

Finalitzada la intervenció de Jacint Saez (UCD) s'obrí el col·loqui, el qual fou d'allò més interessant prenent-hi part molta gent. Ha estat, sens dubte, el col·loqui més animat i obert que ha tingut lloc fins ara en actes d'aquest tipus a Puigcerdà. Es varen fer gran diversitat de preguntes sobre l'Estatut als oradors, les quals foren contestades en major part per Josep Huguet (PSAN) i Pau Miserachs (C i U). Per donar una idea de l'animació de l'acte, direm finalment, que es clogué a un quart d'una passat.

La primera ullada que donem als resultats del referèndum de l'Estatut a Cerdanya ens ofereixen un percentatge de participació (61,5 per cent) molt similar al de Catalunya (60,5). Això, que és cert pel que fa a tota la comarca, comença a canviar quan la desglossem. Veiem llavors que, mentre la capital de la Cerdanya no passa d'un modest 58,4 per cent, la resta de la comarca, descomptat Puigcerdà, arriba al 64,2 per cent (gairebé 4 punts sobre el resultat obtingut a tot Catalunya); és dir, uns 6 punts de diferència. Diferència que no fa més que confirmar la tònica que ja s'apuntava amb les Eleccions Generals realitzades. En les dues es podia apreciar un vot nacionalista més acusat als pobles que configuren la comarca que no pas a la vila. Entre aquests pobles mereixen destacar-se quant a participació Bellver (80,2), Fontanals (71,4) i Ger (75,6), malgrat en aquest últim cas no es pugui parlar de poble unànim en la catalanitat si observem que el percentatge de vots negatius (20,8) és el més elevat de la comarca.

En relació a l'abstenció torna a destacar-se una vegada més el municipi d'Alp (44,1 de participació), que, si no creièssim d'un problema de gent censada a La Molina que habitualment no hi viu, seria una xifra ben preocupant, en la mesura que hi cabria deduir un poc d'interès de la població d'Alp per les consultes populars.

Veurem que l'afirmació de què els vots comarcals revelen una major consciència nacional que els vots de la Vila no és una apreciació gratuïta si analitzem el nivell percentual obtingut en cada cas. La Cerda-

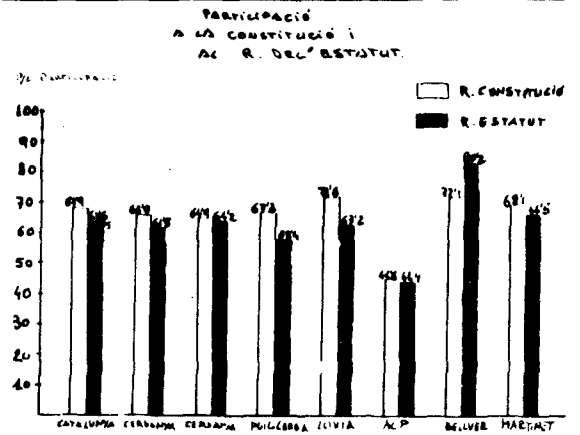
nya sencera ens dona un 89,7 per cent de vots afirmatius sobre el total de vots emittits (55,28 per cent sobre els electors) i la resta de la comarca aconsegueix, en canvi, un 92,8 per cent (59,5 sobre el total d'electors), sobretot gràcies als alts percentatges obtinguts per Grús (98,4), Prullans (99), Llès (98,7) i, molt especialment pel nombre d'habitants, Bellver (98,5, descomptant la Batllia) i Martinet (98,1). Això ens permet precisar una mica més l'afirmació sostenida al començament: de la comarca és sobretot la Baixa Cerdanya i el Baridà (des de Bellver a Martinet) la zona ceretana on el sentiment nacionalista està més arrelat, tal i com ja havien vingut assenyalant altres consultes populars. Potser val la pena comparar els resultats quant a participació d'aquest referèndum amb el de la Constitució. Remetim al lector a la gràfica adjunta que parla per si sola.

Ja comença a ser habitual acabar aquest tipus d'articles reclamant una revisió a fons dels cens electorals, ja no sols de Puigcerdà sinó també, per les notícies que hem recollit, de tota la comarca. I això no solament perquè desvirtuen parcialment els resultats sinó, sobretot, perquè, en moltes ocasions, aquests errors priven als ciutadans d'un dret democràtic prou important.

NOTA. Revisant la transcripció dels resultats de la Constitució que aparegué a RUFACA, hem observa un error d'impressió en l'apartat de Puigcerdà: allà on diu participació: 77,37 per cent, ha de dir: 67,37 per cent.

	AGE VILALLOVENT	ALP	BELLVER	BELLVER	BELLVER	BELLVER	BELLVER	BELLVER	BELLVER	BELLVER	BELLVER	BELLVER
CENS	165	804	506	822	165	99	277	222	89	178	186	280
VOTANS	87	355	342	660	114	64	198	168	63	143	116	154
SI	74	325	337	628	90	59	181	127	68	103	106	152
NO	6	10	4	17	13	0	14	15	1	6	4	1
BLANCS	7	9	1	11	5	3	6	0	0	4	6	1
NULS	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
PARTICIP.	52,72%	44,45%	67,58%	80,29%	69,09%	66,44%	71,48%	75,67%	70,78%	63,47%	62,36%	55,00%

	LLIVIA	MARTINET MONTPELLA	HERANYES	PRATS I SAMPDOR	PRULLANS	PUNERDÀ	TOTAL CORDA-VA
CENS	582	487	64	70	116	4.412	9.604
VOTANS	362	364	41	56	111	5.520	5.914
SI	327	318	38	50	110	2.216	5.310
NO	16	1	0	1	0	109	169
BLANCS	16	4	3	1	0	106	123
NULS	1	1	0	0	1	19	22
PARTICIP.	62,43%	66,52%	64,06%	66,42%	60,06%	57,47%	61,57%

la CASA de la VILA

UN PLE MOGUT

La primera sorpresa que ens va aportar el Ple del mes d'octubre la vàrem notar quan a l'entrar en la sala d'Actes de l'Ajuntament, ens adonàrem que estava plena de gent. El clima d'espectació que havia creat el problema de la façana de l'empresa Carlit era, sens dubte, la causa de l'aglomeració del Ple (no havia passat mai), com també ho devia ser de la tensió que semblava respirar-se al voltant de la taula consistorial mentre el Secretari procedia a la lectura de l'acta del Ple anterior.

ELS INFORMES

S'iniciaren tot seguit els informes de les comissions. El responsable de les de Governació i Hisenda, Bosom (PSC), manifestà no tenir res important per notificar i donà pas al responsable d'Urbanisme, 8/RUFACA/ novembre

Peitx (EM), el qual asseventà sobre el treball quotidià de la Comissió, sobre el treball portat a terme en relació al Pla General en el sentit de recabar informació sobre les impugnacions presentades i afirmant que a finals d'any podia ser definitivament aprovat; comunicà també que entre Ple i Ple s'havia tingut que parar quatre obres per irregularitats: la casa de Puig d'En Goles, la de l'antiga farmàcia Ciurana, una altra del C/ Arrabal de les Monges propietat del Sr. Ramis i la de la immobiliària Carlit situada al carrer Escoles Pies (sobre aquest punt, apart de la informació que aportà el Ple i que transcribim a continuació, veure's un altre article en aquest mateix número de RUFACA). I aquí es va detenir la marxa del Ple.

Fora difícil resumir en poques línies tot el debat que es produí al voltant del problema d'aquesta façana, entre altres

coses perquè fou un debat polèmic, tens i fins i tot pujat de to:

L'informe que feu la Comissió en boca del seu responsable es pot resumir en la no adequació de l'obra al projecte aprovat ni a les normes vigents, per la qual cosa s'oferia a la immobiliària la doble alternativa de respectar el projecte o de presentar una adequació d'acord amb les noves ordenances. En Peitx notificà que les dues modificacions presentades per l'empresa afectada seguien sense adaptar-se a les dues alternatives oferides i que, mentre no es trobés la solució, l'obra romandria parada. Manifestà també que la Comissió no estava d'acord amb l'actuació de l'alcalde per la qual cosa la Comissió s'havia vist obligada a pressionar-lo amb la dimissió si no es parava l'obra.

Aquí esclatà la polèmica. En Bosom

criticà el que ell considerava la il·legalitat del procediment administratiu portat a terme amb aquest problema; manifestà que no hi ha cap article que pugui fer rebocar la façana, encara que sí es pot demanar una rectificació; exigí un dictamen jurídic sobre el tema i per dues vegades aterroritzà al Ple amb "amenaces legals" de responsabilitat civil i econòmica.

Mentre, el responsable de la Comissió, Peitx, i Francesc Turiera (UCD) havien anat replicant els arguments del regidor socialista també amb arguments de tipus legal que permeteren l'exigència d'aquell dictamen jurídic per part d'en Bosom.

La polèmica s'extengué al Ple mitjançant la intervenció de l'alcalde demanat l'opinió de la resta de regidors. Aquesta fou manifestada gairebé en forma de vot, malgrat encara no es tractés de decidir una o altra cosa. Per ordre de la taula, les opinions foren les següents:

—Bosom (PSC): a favor del dictamen ridí.

—Peitx (EM): exigir l'acompliment del projecte aprovat o l'adequació a les noves normes.

—Francesc Turiera (UCD): com a membre de la Comissió, recolzà en tot moment les opinions d'en Peitx.

—Vidal (CI): li agradava la façana d'obra vista, però veia la necessitat de fer complir la llei.

—Canes (EM): manifestà el seu acord amb l'opinió de la Comissió.

—Fullana (PSC): no es manifestà.

—Julià (CI): Entengué la qüestió com un problema que venia de l'anterior ajuntament i que, com a tal, potser seria millor transigir aquesta vegada per ser inflexible en les obres que depenguessin totalment de l'actual consistori.

—Peñarroja (EM): recolzà també la Comissió.

—Pérez de Rozas (UCD): s'abstingué.

—Ravetllat (C i U): membre de la Comissió d'Urbanisme, indicà la conveniència d'arribar a una negociació que no impliqués rebaixar res d'allò que plantejava la Comissió.

—Salinas (PSC): no es manifestà, però com a membre de la Comissió havia signat l'informe i, per tant, pot suposar-se que hi estava d'acord.

—Sapé (C i U): recolzà el dictamen jurídic.

La decisió final de tota aquesta llarga polèmica, malgrat l'oposició de la Comissió fou postposar la decisió al dictamen jurídic

convocant un Ple Extraordinari que resoldrà la qüestió i que promet ser encara més mogut. Però abans d'arribar a aquesta solució, van haver-se de sentir paraules gairebé altisonants i insidioses insinuacions per delectar el personal com per exemple:

—Bosom dirigint-se a Peitx: "n'hi ha que saben massa lleis".

—Turiera dirigint-se a Bosom: "Em sembla que estàs massa informat sobre aquest tema".

—El mateix Turiera dirigint-se al batlle: "Es pot demanar un vot de censura a l'alcalde", el qual respongué que estava d'acord.

(Esperem que qualsevol desacord amb el que hem escrit sigui rectificat pels interessats en el proper número de RUFACA).

Després que en Vidal (C i U), responsable d'obres, comunicqués el mal estat d'alguns carrers (Carrer de Can Vaca, carrer del Pont de Sant Martí fins el molí), en Canes (EM) informà sobre la possibilitat d'obrir una aula dedicada als cassos de nens de subnormalitat greu que es donen a la comarca (uns 15 entre els nens escolaritzats), possibilitat que podia fer-se realitat mitjançant l'ajut del SEREM que aportaria aproximadament mig milió de ptes. per cobrir les despeses fins a finals d'any. Al mateix temps, en Fullana (PSC) informà sobre els problemes de les escoles fent un llarg llistat de necessitats a resoldre sol·licitades per l'Associació de Pares i l'alcalde notificà que el dia 30 començarien els cursos de Formació Professional amb una trentena d'alumnes, responent a la pregunta de quin criteri s'havia seguit per l'elecció del personal, formulada per en Peitx, que havia estat un criteri personal.

L'ORDRE DEL DIA PROPIAMENT DIT

Després de més de dues hores d'haver començat el Ple que n'hauria de durar quatre, s'obrí l'ordre del dia, dedicat exclusivament a problemes d'urbanisme, llevat de l'últim punt, d'escàs interès públic:

Pla parcial de la Font d'en Lleres.

—Expedient de l'estat de runes d'una finca al Carrer Major.

—Solicitud d'ocupació del "xiringuito" de l'estany.

—Urbanització del carrer major (que ja havia estat aprovada).

Quant al darrer punt que versava sobre la possible venda d'accions de PROYDE-GESA (empresa promotora del Túnel de Toses) s'acordà no ampliar-les, però mantenir les que ja es poseeixen per assegurar la presència de l'Ajuntament a l'empresa tot i protestant per l'intent de la Diputació de

dominar la societat.

I així es va arribar al torn de precís i preguntes, moment en el qual la sala era quasi bé buida doncs eren a prop de les dotze de la nit.

El Sr. Bosom (PSC) va parlar sobre l'escola d'estiu i el Sr. Peitx (EM) va ampliar informació sobre el mateix tema, explicant que l'anomenada escola d'estiu es celebraria per primera vegada a la Seu d'Urgell i que els seus objectius serien abordar la problemàtica que té l'Alt Pirineu a diferents nivells. L'Ajuntament per unanimitat va afirmar el seu recolzament a la Primera Escola d'Estiu de l'Alt Pirineu.

Seguint amb el torn de precís i preguntes el Sr. Peitx va tornar a insistir sobre la vitrina que es tindria que col·locar a l'Ajuntament per informació de tots els vilatans. Respecte a l'acte públic el Sr. Peitx va demanar que es concretés la data definitivament i es va acordar que seria la segona quinzena de novembre doncs es necessari un espai de temps per a preparar-ho. El regidor de l'Entesa va explicar també les greus deficiències del cens electoral, cosa amb que tots hi varen estar d'acord. El Sr. Roca (secretari) va explicar que moltes d'aquestes deficiències eren provocades pels propis interessats que es despreocupaven totalment. El Sr. Bosom va proposar fer una campanya des de la revista RUFACA per tal de que tothom col·laborés per poder corregir els errors del cens. El Sr. Vicens Penyarroja (EM) va informar que el judici a Magistratura amb un membre de la brigada municipal havia estat guanyat pel treballador de la brigada i que aquest cobraria els atrasos que se li devien. Continuant amb la seva intervenció el Sr. Vicens va parlar sobre els sous de la brigada municipal. El regidor va explicar que els treballadors de la brigada es troben inclosos en el conveni de la construcció i amb les dades corresponents va informar que el seu sou era més baix que el que marcava el conveni, per tant és necessari l'actualització d'aquests sous. Hi va haver una mica de polèmica, sobre tot quant a les fulles de la nòmina. Finalment es va quedar en que dites fulles es donarien a un gestor que les el·laborés a partir d'ara.

Bé i així va arribar el final d'aquest Ple tan mogut. Eren dos quarts d'una de la nit.

EL PLE DE FONTANALS

El passat dia 8 d'octubre van tenir Ple a Fontanals.

Després que el secretari va llegir l'acta del ple anterior i van donar l'aprovació els membres de l'Ajuntament que es va passar al primer tema del dia.

1). La Diputació va demanar a l'Ajuntament que se li vengués les accions de l'empresa PROYDEGESA, promotora del túnel de Toses amb la finalitat de tenir més força dintre l'empresa en cas de que es fes el túnel. Les accions eren 10 amb un valor de 500 ptes. L'Ajuntament va resoldre vendre-les al preu que les van comprar.

2). La Companyia Telefònica va presentar els plànols de la nova instal·lació dels pals telefònics del Vilar, a la qual cosa l'alcalde va dir que s'hauria de donar condicinat, perquè en cas de voler moure un pal es pogués fer. Els consellers van assentir unànimement.

3). Es va tractar d'una sol·licitud feta per l'Isidre Cristòfol del Vilar que demanava si se li donaria llicència per refer una casa vella de la qual una pared feta nova fa 15 anys surt 50 cm. de la nova alineació del carrer. L'Ajuntament es va pronunciar a favor de l'esmentada sol·licitud, però va dir que calia conèixer la decisió de l'arquitecte municipal.

4). Sol·licitud i lliurament dels plànols dels senyor Codina i Carbó de Granollers per la construcció d'un camping ubicat en el camí de Suriguera i Surigarola.

Els Srs. Regidors, després de veure els plànols, no veien clar la situació del camping per la qual cosa es va demanar al Sr. Balart (un dels regidors) es preocupés d'informar-se.

5). El senyor Guzman Franch va demanar a l'Ajuntament sumistrament d'aigües per a la torra que s'està fent, a lo que l'Ajuntament va dir que sí.

6). es va parlar de les barraques que s'han construït a la finca del Sr. Morer al Pla d'Arenes. Es va avisar al sr. en qüestió que es treguessin ja que no ho ha fet.

L'Ajuntament demanarà plànols i llicència d'obres, com se sap és un lloc no urbanitzable. Les causes que es van donar per la desaparició d'aquestes barraques són:

- 1.-Trenquen la fesomia del paisatge.
- 2.-Perquè serveixen per a tancar-hi gossos.
- 3.-Que són a tocar a la carretera i són molt visibles.

HISTÒRIA D'UN TALÓ

Aquesta història podria començar així: i havia una vegada un taló. . . Però anirem més endarrera; el fet comença quan uns senyors entraren en un comerç de la Vila per comprar un regal per una noia que es casava. Varen triar una bossa, però, pretextant que volien gastar més diners, varen proposar al botiguer que els hi fes un taló de mil pessetes el qual ells avonaren immediatament, amb el motiu de que, d'aquesta manera, la noia tindria una sorpresa al trobar-se en el bolso mil pessetes més.

El comerciant fent us de la seva bona fe i per manca de costum de veure timadors per la Cerdanya d'aquest tipus, li va fer el taló sense dubtar-ho. Després el timador, pensant que no en tenia prou amb un, va entrar amb els mateixos propòsits a un altre comerç, però amb diferent sort.

Va resultar que el propietari d'aquesta altra botiga havia llegit en un diari que hi havia gent que actuava d'aquesta forma per falsificar talons.

Es per això, que tot seguit, al veure que portaba un paper del primer comerç a on havia anat, va anar a veure el seu veí per confirmar les seves suspites. La descripció del personatge fou idèntica, llevat que en un lloc portava ulleres i a l'altre no.

Immediatament van procedir a anul·lar el taló.

Transcorreguts uns quants dies, aparegué el nostre personatge a l'estació, acompanyat d'una dona, una criatura i el taló, però que de mil l'havien convertit en quatrecentes mil, segons es va saber després. Agafaren un taxi per separat, i el timador li digué al chófer si podia fer-li el favor de anar-li a cobrar al Banc, doncs ell tenia que anar al jutjat a veure un senyor, i tenia por que quan ell sortigués ja fos tencat. El taxista ho trova natural i accedí desseguida: entra al establiment bancari i fa les oportunes gestions per cobrar-lo. En aquell moment entrà una dona acompanyada d'una criatura mentre un empleat del banc, posava problemes pel cobrament del taló, un al-

► 7). A rel de les obres que s'estàn fent per la conducció de les aigües de Queixans, els arbres que han de desaparèixer són: 239 verns, és a dir, 23 m3. de fusta, 74 freixes, 11 m3., 85 pins, 25 m3., i es va tassar el preu en 800 ptes. m3. Al nostre entendre la fusta era adjudicada al Sr. Forga, alcalde de Fontanals.

Carme Moreno

tre es dirigí a la senyora sol·licitant el que volia, la dona contesta que el nen tenia que fer pipi i marxa precipitadament a avisar al seu company de que les coses havien sortit malament.

Desparegueren de Puigcerdà, sense poder ser detinguts.

ESTAT de COMPTES de l'11 de SETEMBRE

Per a cobrir les despeses es va repartir per totes les botigues un comunicat sol·licitant l'ajuda, tant econòmica com organitzativa. Per altra banda es va enviar als responsables de les diferents associacions (esportives, polítiques, culturals) una carta demanant el seu ajut. També es va anar personalment a demanar la col·laboració de les entitats de crèdit local. Aprofitem RUFACA per donar les gràcies a tots aquells qui altruïstament han col·laborat en la celebració de la diada.

LLISTA DE COL·LABORADORS

Ajuntament de Puigcerdà. BANCS: Catalana, Español de Crédito, Jover, March, Popular, Caixa de Pensions, Anònims. PARTITS POLITICS: Convergència i Unió, PSC - PSOE, PSUC. ESTABLIMENTS: Calçats Dellano, Carnisseria "Mas Blanc", Garies de Prades, Patisseria Peitx, Vins Rabasa, Coca - Cola, Queviures Comas, Papereria Oliu, Forn Moya, Forn Santa Maria, Forn Ribas, Estanc del carrer Major, Papereria Vinyas.

Esperem no haver oblidat cap col·laboració i agraïm a tots aquells que desinteressadament han col·laborat amb la comissió, el seu ajut.

ESTAT DE COMPTES:

Entrades

traspàs rossec any passat	6.681.-
aportacions varies	18.254.-
aportació Ajuntament	60.000.-
venda de cuberts i bar	18.746.-
ingresos senyera	15.345.-
	<u>119.026.-</u>

Sortides

propaganda	3.000.-
compra senyera	11.182.-
plats i cuberts	10.815.-
vermut Majorettes	4.000.-
Cucanyes	2.289.-
begudes	1.275.-

► paella	35.490.-
conjunt	<u>35.000.-</u>
	103.051.-
rossec actual	<u>15.975.-</u>
	<u>119.026.-</u>

Queda pendent de pagament el transport de la Paella i la confecció de la propaganda. Imports a deduir del rossec actual.

Comissió Organitzadora 11 de Setembre.

ELS VEÏNS DE GER

CONTRA LA

INSTAL·LACIÓ D'UN CAMPING

Ger és un poblet petit, diríem que gairebé tot és pagès, i creiem que la instal·lació d'un càmping no ens podria portar res més que molèsties, brutícia, soroll, i maldecaps, ni un benefici, tot al contrari.

S'hà pogut parlar amb gent de Bellver i de Prullans, veïns dels càmpings que, com se sap, estan instal·lats en aquests pobles de la Cerdanya, i els informes han estat molt negatius de cara al poble; un veí de Prullans ens va dir que per a poder dallar un prat que té molt a la vora del càmping va haver d'avisar a l'autoritat, i que quan reguen aquests prats tan a la vora, l'aigua fa correr tota classe de porqueries, que els prenen molta verdura dels horts, etc. . . A Bellver, més o menys igual, que ells mateixos es roben entre sí, que sempre tenen queixes i baralles, això pensant que tant a Bellver com a Prullans els càmpings estan bastant lluny del poble, però a Ger ens el volen fer a tocar, és a dir, a continuació de les últimes cases i al lloc més bonic, al mirall del poble.

Davant de tot això, els veïns hem fet arribar una instància a l'ajuntament, acompanyada de moltes firmes, més de la meitat dels habitants, perquè si contem que Ger va tenir un cens de 218 electors en les últimes eleccions i que solament ha firmat la gent del poble de Ger, sense comptar els agregats de Greixer i Saga, perquè creuen que els queda molt lluny i ja no els perjudica, podem dir que Ger "NO VOL EL CAMPING"; aquestes firmes han estat de gent de l'associació de veïns i molta més que no ho és, d'aquesta associació, però que davant d'un problema com creiem que seria la instal·lació del esmentat càmping, també van signar les instàncies que es va fer arribar a l'ajuntament, perquè la gent ja se'n comença a adonar de les coses que podran anar bé o no per el nostre poble.

Ara creiem que l'ajuntament tindrà en compte aquestes queixes, i que aquestes firmes serviran per a alguna cosa i que, abans de donar permís s'hi pensarà una mica i de veritat serà allò que es diu que "l'ajuntament és el poble", i si és així, el càmping no es farà; esperem que el bon sentit, la llibertat i la democràcia siguin totals i que les coses es facin com és de llei.

La nostra Cerdanya és molt bonica, no en queden de llocs tan bonics, tranquils, verds i on la gent s'hi trobi tan bé; no la deixem fer malbé, aquesta terra nostra, que molts envegen i tan pocs tenen; si deixem omplir la Cerdanya de càmpings ens vindrà gent de tota mena i ja s'haurà acabat la nostra tranquil·litat.

Sabem que l'explotació d'un càmping porta molts beneficis a qui l'explota, però segurament que els beneficis serien per a la gent de fora, mai se'n podrà aprofitar la gent que hi ha de viure.

Per tot això que exposem, demanem ajuda a tots els grups ecologistes, que tan de bé fan perquè la natura no sigui malmenada i les coses boniques fetes malbé. Els demanem que col·laborin amb nosaltres perquè no sigui feta malbé aquesta terra que encara és verge; i creiem que ara és un moment molt bó per a preservar això de

gent que solament vol especular pels seus interessos, sense tenir cap mena d'estimació ni consideració a res més que no sigui el seu negoci.

S'acompanya una còpia de la instància que els veïns de Ger varen fer a l'ajuntament.

Un Gerense que estima la seva terra

No beneficiaria el poble

Escrit de PUNT DIARI de Girona

Els veïns de Ger contra la instal·lació d'un càmping

GER (Del nostre corresponal, Alfons Brosel.) — "L'Associació de Veïns de Ger", poble situat estratègicament a la Cerdanya, està totalment en contra de la instal·lació d'un càmping a 200 metres del poble; concretament a tocar la carretera que va a Meranges.

Per impugnar aquesta instal·lació, ja s'han reunit de moment 119 firmes, quantitat molt apreciable si es té en compte que el poble té un cens de només unos 300 habitants.

Aquestes 119 firmes abonen l'escrit que l'Associació de Veïns de Ger ha fet al seu alcalde i que diu així:

"Els sotasignants" veïns de Ger, amb relació al seu edicte de data 22 - 8 - 79, referent a la possible instal·lació d'un càmping en el "Prat del Rec" hem arribat a les següents conclusions:

1. Ja que el poble de Ger, és eminentment agrícola, resultaria perjudicial pels agricultors que tenen finques als voltants de l'esmentat prat, ja que de tots és sabut que un tants per cent de campistes per

negligència interfereixen les finques, ocasionant perjudicis greus a les collites.

2. Ger, és en si mateix una població petita, i únicament és quasi, transitable pels habitants que hi ha a l'hivern. Si amb tot això afegim els possibles vehicles que poden venir del càmping, no podrem moltes vegades, sortir de casa.

3. Trenca d'una manera radical i completa l'estructura ecològica que envolta al nostre poble: vista, aigües, soroll, desajugues, electricitat.

4. Es massa a la vora del poble.

5. Ja que en un càmping, s'han de muntar tots els serveis per atendre les seves necessitats (supermercat, bar, telèfon, restaurant), no portarà cap benefici al poble".

L'esmentada Associació ha demanat ajuda als grups ecologistes que vulguin col·laborar en aquesta tasca i llancin una pregunta a l'aire: ¿si en altres llocs de Cerdanya sabem que no han deixat fer un càmping, perquè a Ger sí s'ha de deixar fer?

UNA PROPOSTA DE CONSTRUCCIO DE CARRETERES

La xarxa de carreteres de les comarques de Girona presenta prou deficiències com per a que sigui intentat que hi hagi un programa sobre el qual pugui haver-hi un acord general. La xarxa viària, per la seva mateixa naturalesa, afecta a tothom i no hi ha raons clares com per a que no sigui possible arribar a una visió comun a la major part de ciutadans.

Els anys d'abandó, desinterès i d'ineficiència de l'Administració Central no ens ha de treure mai del davant de que sempre hi haurà uns recursos econòmics escassos i que per tant cal una ordenació segons la major o menor urgència. Resoldre per tant unes alternatives i no dir que tot és igual d'urgent, sinó intentant treballar amb seriositat i rigor.

Si no hi ha una visió general, caurem víctimes de l'electoralisme més estret. Sense cap pla conjunt s'aniran promentent o demanant actuacions aquí i allà, que quan siguin realitzades no ho seran en connexió amb gairebé res. Quan arribi l'Estatut, i està a punt d'arribar, també haurem de prendre la responsabilitat de dir que aquella actuació ha d'ésser primer que aquella altra i que una tercera de moment no és considerada. Unes decisions que han de poder ésser discutides per tothom sempre que sigui possible.

Intentem examinar el problema de forma global, perquè les decisions no poden ésser parcials. Volem estudiar-ho en el seu conjunt perquè la xarxa de carreteres és l'entramat que intercomunica a totes les comarques. Volem adoptar una actitud coherent i generalitzada perquè el rigor que ens exigim a nosaltres mateixos, també l'haurà de practicar l'Administració a l'hora de decidir les inversions en carreteres donada la manca de recursos públics.

Ara ens trobem en que abans del 15 d'octubre el Govern haurà de presentar davant de les Corts Generals els Pressupostos Generals de l'Estat per a 1980, Seria bo amb les diferències inevitables, els parlamentaris gironins tinguessin una actuació coherent, fugint dels petits electoralismes o de maniobres per sotir als diaris amb poca feina.

La proposta que plantejem només vol intentar ésser un element per a una discussió on hi participessin d'altres parlamentaris, institucions, forces polítiques i socials

per a que pugui ésser tinguda en compte a l'hora de les decisions del centres amb poder executiu.

Per establir prioritats ens hem basat en quatre criteris generals:

1. Les comarques interiors gironines tenen prelació. Recordem que aquestes comarques muntanyenques varen gaudir d'una industrialització primerenca, però ara s'hi observa una estagnació industrial i una pèrdua demogràfica que en els darrers mesos s'ha complicat amb l'aparició d'atur.

2. Els projectes elaborats sobre eixos de comunicació inter-comarcal han de tenir preferència sobre acondicionaments puntuals. Preferim que s'arranjin vies de comunicació que formen part de l'estructura principal de la nostra xarxa que no pas problemes molt localitzats i que no poden ésser mai factors de desenvolupament econòmic o d'inducció.

3. Resoldre els projectes que afectin a trams encara pendents d'una obra inacabada, per enllestir-ho de forma total.

4. Seran preterides aquelles grans obres que no siguin indispensables, en favor d'altres més reduïdes i, per tant, més nombroses i menys destructores del paisatge.

A curt termini:

C - 150 Girona - Olot - Ripoll

Primera fase del trajecte Girona - Banyoles - Olot. Aquest avantprojecte exposat al públic pel novembre del 1977, encara ha d'ésser aprovat mancant també la redacció dels projectes de construcció. El tram més urgent és el de Banyoles - Olot. Cal obligar a l'Administració que compleixi el seu compromís a que dintre d'aquest mateix any sigui iniciada l'obra del desviament de Sant Jaume de Llierca, així com la redacció definitiva del desviament de Castellfollit de la Roca.

GE - 550 Desviament per Arbúcies, per tal de facilitar el tràfic de Sant Hilari. Caldrà pressionar que un cop estigui elaborat el nou projecte de desviament, que s'ha hagut de realitzar a causa d'una impugnació, les obres siguin iniciades immediatament. També cal precisar la millora de Sant Hilari - Arbúcies - Hostalric - Autopista.

CN - 152 Desviament de Puigcerdà. Un cop ultimades les expropiacions cal insistir en que es facin les licitacions de les obres.

C - 152 Llançà - Portbou, per tal de vitalitzar el pas internacional de Portbou, i

complementar el transport per ferrocarril amb el de carretera. Cal apremiar la realització total de l'obra contractada per a regularitzar el ferm.

C - 150 Olot - Ripoll. Acabament de la redacció de l'avantprojecte.

N - 152 Travesia de Ripoll. Urgentíssima licitació de les obres que ja han estat aprovades pel Consell d'Obres Públiques.

GE - 681 Lloret - Tossa de Mar. Demanda d'una nova subhasta després d'haver quedat deserta la primera.

Sant Feliu - Platja d'Aro - Calonge - Palamós - Palafrugell. Estudiar una alternativa o alternatives complementàries a l'actual recorregut. Aquí el criteri 4, ha d'ésser molt important, sobretot tenint en compte el respecte indispensable al medi ambient.

A mig termini

N - II Actualitzar l'estudi Red Ararial de Girona. Prognosis de tráfico y palaneamiento de la red, exposat al públic el 1975 i que suposava el desviament de la N - II de Girona.

C - 252 Millora del tram La Bisbal - Figueres.

GE - 633/4 - GE 640/1 Acondicionament de la carretera N - II: Cervià de Ter - Colomers - Verges - Torroella - L'Estartit.

CN - 141 - CN - 152 Acondicionar aquest eix iniciant-ho pels trams que estan en un palès mal estat i que en algun cas ja hauria d'ésser resolt a curt termini. Aquest acondicionament és la compensació promesa i no complida de l'eliminació del tren d'Olot.

Puigcerdà - la Seu d'Urgell

L'aïllament de la Cerdanya almenys ha de tenir solució amb el seu lligam natural amb la resta de comarques del Pirineu català, tal com és volutat popular.

Francesc Ferrer i Ernest Lluch

L'ISART

Restaurant típic de muntanya
Escudella i carn a la brasa

Tel. 880.662 - 26

BOLVIR

Tribuna Política (oberta a tots els partits)

PSC - PSOE

LA LLEI DE MUNTANYA

Els socialistes asumim la proposta dels GRUPS DE L'ALT PIRINEU concretada en la LLEI DE MUNTANYA, a la configuració de la qual hem contribuït a diferents nivells des del primer moment, i ultra de comprometre'ns a defensar-la davant el Parlament, ens obliquem a subordinar les actuacions polítiques del nostre col·lectiu a la Cerdanya als postulats de la projectada Llei.

Entenem que el pervindre de la Cerdanya té que venir delimitat per les necessitats socio-econòmiques i culturals de la comarca, especialment contemplades per la LLEI DE MUNTANYA, en relació a la nova realitat catalana plasmada en la Catalunya que està regint. I si de tal encreuament han de produir-se els esdeveniments condicionants de la realitat ceretana, nosaltres adoptem aquest eix fonamental com a principi inspirador de les nostres actuacions. Per això, apoiem el que ens apropa a tals directrius i ens oposem al que ens allunya d'aquesta orientació, conveçuts de que no hi ha altre camí més correcte i profitós.

I és en aquesta línia que rebutjem el Pla d'Urbanisme preparat pel anterior Ajuntament i demanem que es modifiqui substancialment, com també confiem esperançadament que la política sanitària i hospitalària s'hi adaptin cada dia més, al mateix temps que estem disposats a recolzar un projecte racional d'Escorxadors municipal amb possibilitats de servir de infraestructura al sector industrial i de motor als interessos ramaders, a la vegada que volem impulsar tot el que representi una millora dels serveis d'ensenyament i de cultura (l'Escola municipal d'Arts Aplicades, l'Escola de Formació Professional, l'ensenyament del Català, l'Institut d'Estudis Ceretans, la Universitat Catalana d'Estiu del Pirineu, etc. etc., sense descuidar ni mermar l'atenció que mereixen les institucions ja tradicionals, com el Poliesportiu, les Escoles d'E.G.B. i l'Institut de Batxillerat, així mateix que totes les entitats culturals i esportives existents).

Per això també, recolzem el projecte del Tunel del Cadi amb prioritat al de Toses i propugnem que s'avanci envers a l'or-

ganització de la Cerdanya dins un Ens públic -Consorti o Consell comarcal- amb capacitat directora per definir i executar una política favorable als interessos generals, degant uns plantejaments col·lectius i uns serveis adients a unes necessitats llargament ignorades i escarnides, per encaminar-les degudament per tal donar-les-hi solucions viables i efectives que solament podran ésser materialitzades en un mar més ampli que el municipal.

I volem d'una manera especial una reestructuració econòmica sectorialitzada que primordialment contempli les activitats productives, tot i tenint cura de la protecció del paisatge i la qualitat de la vida, i que permeti l'aprofitament i la conservació alhora dels recursos naturals, i que, fugint del monocultiu econòmic hegemònic fins el dia d'avui, permeti adintrar-nos en una economia més diversificada i equilibrada, sustentada en la interconnexió i complementació dels diversos sectors productius.

Els socialistes creguem que solament per aquest camí s'ha d'aconseguir una Cerdanya vigorosa i feliç dins d'una Catalunya rica i plena. I per tal recorrem a tots els nostres conciutadans que no és suficient la contribució electoral -que els agraim repetidament- sinó que es precisa una participació cada dia més ampla, i amb aquesta finalitat, el nostre col·lectiu és sempre obert a tothom, doncs considerem que únicament amb l'esforç de tots podrà avençar-se ràpidament en la consecució de la Cerdanya que enyorem. I a la vegada demanem als altres col·lectius polítics, econòmics i socials, que es defineixin envers aquestes matèries i de creure-ho convenient, recolzin públicament el projecte de la LLEI DE MUNTANYA, o en el seu cas, facin saber en què discrepen i per quins motius, tanmateix que'ls Ajuntaments de tota la Cerdanya, gironina o lleidatana.

Agrupació Comarcal de la Cerdanya.

ENTESA MUNICIPAL

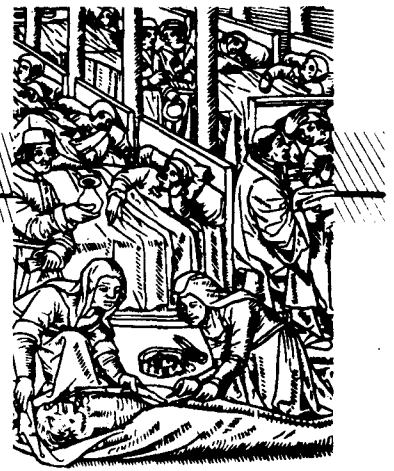
Quan transcorria el període de les Eleccions Locals, la candidatura de l'Entesa Municipal centràrem la campanya, entre altres punts, en l'honestedat, i ho fèiem essent perfectament conscients de tot allò que implicava agafar un compromís d'hon-

radesa amb l'electorat, després d'estar set mesos a l'Ajuntament ha arribat l'hora de demostrar que això no solament era una promesa, sinó una forta convicció, que és dur a terme amb la intransigència necessària per a no discriminar ningú, amb la moderada intransigència imprescindible per establir un ordre en el caos urbanístic que ha vingut patint Puigcerdà.

Si l'Entesa Municipal va acceptar la responsabilitat de la Comissió d'Urbanisme no va ser perquè aquest fos un càrrec d'especial relleu públic, al contrari, perquè què suposava un treball rigorós que podia ajudar a redreçar el desgavellament del nostre entorn immediat. L'Entesa Municipal era conscient també que assumir aquesta responsabilitat podia comportar una pèrdua d'imatge electora, perquè es comprenia perfectament que aturar la disbaixa urbanística incloïa enfrontaments, la duresa dels quals ha pogut començar-se a tastar. No obstant això entenem que estem en la línia correcta perquè d'aquí a quatre anys el respecte per les normes urbanístiques sigui un costum assumit i agrait per tothom. Si el camí que ens hi ha de dur ve acompanyat de problemes més o menys greus, només podem fer que lamentar-ho i dir que el temps parlarà a favor nostre.

Mentre l'Entesa sigui responsable de la Comissió d'Urbanisme podem garantir sense cap dubte que la legalitat en aquesta matèria es complirà del principi a la fi, sense excepcions. Pensem que d'aquesta manera paguem la confiança que els electors ens han dipositat. I això ho defensarem malgrat veiem que el company socialista Bosom s'allunya d'aquestes posicions, nialgrat que el veiem sostenir obscurs interessos que desprestigiïen el partit que el va presentar com a cap de llista. No és això, Bosom, no és això; no esperàvem veure't defensar l'incompliment dels projectes presentats i aprovats, emparant-te en una interpretació reaccionària de la legislació; no esperàvem veure't negar informació; no esperàvem veure com coaccionaves el Ple de l'Ajuntament amb amenaces de responsabilitat civil i econòmica; no esperàvem que recolzessis el presidencialisme de la Llei de Règim Local; no esperàvem que les teus arguments caiguessin en la demagogia d'intentar responsabilitzar l'Ajuntament del perjudici que pot representar per als treballadors d'una empresa parar les obres, quan saps

Passa a la pàgina 15 ▶

NUEVA ETAPA

El pasado día 20 de octubre se celebró en el Hospital de Puigcerdá una conferencia sobre Toxicomanías a cargo de los doctores Freixa y Sanchez Turet de Barcelona a la que fuimos invitados todas cuantas personas estamos en contacto con la sanidad. La asistencia diríamos que casi fue del cien por cien. Lo que demuestra el interés suscitado por todos nosotros.

La conferencia se desarrolló con gran amenidad y fue, a mi juicio, de gran interés para los allí asistentes.

Al final de la charla se entabló un diálogo que tuvo poca duración por lo avanzado de la hora a pesar de que quedaron muchas preguntas en el tintero.

En primer lugar dar las gracias al Hospital por haber facilitado a la gente de Sanidad que los mencionados doctores, ya que, como sabemos, son personas de sobrado prestigio, y por venir ya que sabemos lo que cuesta hacer subir a Cerdanya a gente para que de una conferencia sea del tipo que sea, supongo que, porque

Cerdanya queda lejos (de todas partes).

Como dijo el Dr. Llauro en la presentación, el Hospital tiene una labor docente y esto quizás es lo que más debemos agradecer porque es uno de los puntos primordiales para no caer en la monotonía y se prive de información en la que en nuestro trabajo es esencial, ya que esto beneficia a todos. Cuanto más informados estemos mejor podremos trabajar.

Esperemos que esto que ahora empieza se pueda promocionar más y para conseguirlo lo hemos de hacer entre todos por lo que lo hemos de apoyar para el bien del hospital y de toda Cerdanya.

NOTA: Debido a la extensión en la temática tratada, procuraremos dar en próximos números una visión más completa de cada uno de los temas tratados aportando las opiniones de los allí asistentes.

UN MEDICO DE GUARDIA

Ultimamente se nos ha sugerido de forma repetida, la necesidad de incorporar un médico que cubra guardias de noche en el Hospital. Voy a intentar razonar por escrito y para información general, lo que de palabra explico a quienes tienen la amabilidad de plantear el tema en la Dirección del Hospital. El debate suele discurrir por los siguientes cauces:

1a. pregunta: ¿Porqué el Hospital no dispone de médico de guardia por la noche?

Habría que precisar primero, qué especialidad debe tener; porque, supongo, que el accidentado deseará ser atendido por un competente traumatólogo, la partera por un experto obstetra, y el perforado de estómago por un excelente cirujano. En otras palabras, el médico de guardia debería ser una especie de genio universal con dominio de todas las especialidades. Me permito formular los siguientes interrogantes:

— ¿alguien cree que es posible encontrar tal fenómeno de la Medicina?

— Aún encontrándolo, ¿alguien cree que estaría dispuesto a venir a trabajar a nuestro Hospital, y justamente durante las noches?

— Aún suponiendo una respuesta afirmativa a las dos preguntas anteriores, ¿no era el polifacetismo y el ejercicio simultáneo de varias especialidades, el pecado imputado a nuestro ex-compañero el Dr. Massanés?

2a. pregunta: ¿No bastaría que fuera médico; aunque no tuviera ninguna especialidad concreta?

Veamos. Si durante la noche, que es cuando surgen las urgencias más angustiosas, basta con la presencia en

el Hospital de un médico no especialista, debería ser también suficiente durante el día. Un médico de guardia por la noche, otro durante el día, y asunto resuelto. En cuyo caso, sobramos todos los demás. Absurdo.

3a. pregunta: ¿Tan difícil es encontrar un médico que quiera venir a hacer guardias de noche, cuando hay en estos momentos tantos médicos buscando trabajo?

Precisemos. Quienes están buscando trabajo son los recién licenciados, por tanto, con escasa experiencia y —lógicamente— dispuestos a librar su primeras armas en cualquier sitio. ¿Estaría la población de acuerdo con la contratación de un inexperto para solventar, precisamente, las urgencias nocturnas?

4a. pregunta: ¿No podría un médico estar de guardia y llamar —cuando el caso lo requiera— al especialista de plantilla?

Eso, exactamente, ni más ni menos, es lo que ya está haciendo la enfermera de noche. Para realizar este trabajo basta tener sentido común y saber llamar por teléfono.

5a. pregunta: ¿Cómo se las arreglan los demás hospitales?

Pues muy fácil. Los hospitales pequeños se las arreglan como pueden; o sea, no se las arreglan. Y los hospitales grandes tienen un médico de guardia para cada especialidad. Quisieramos lo segundo, pero debemos conformarnos con lo primero. Nuestro Hospital, por ahora, debe limitarse a lo posible y sólo soñar con lo perfecto.

Las conclusiones se pintan solas.

J. Llauro Güell

EL PLAT DE LA DIADA DE TOTS SANTS

TIRO AMB NAPS

Cada festa gran se solia celebrar també a la taula: en aquest cas, amb un plat que, passats els anys, segueix essent un plat de festa; seria un pecat amagar el prestigi que té el "tiró amb naps". Jo em permetria de dir que el que dona a aquest plat la seva personalitat, són precisament els naps, ja que els naps de La Cerdanya són especialment fins i perfumats amb un fort gust d'incomparable paladar. Tenim, preferentment, els de Tall-tendre; això potser és degut al fet que la terra d'aquella contrada és vermellenca i compacta, característica terra de secà. Tots els naps de La Cerdanya, però, són molt bons.

Esbrinant la qualitat del mateix, és difícil, ja que no se li troba nom, diríem científic, ja que fa molts anys que es cultiva en aquestes terres; fins i tot, la grana no es comercialitza, ja que cada cultivador la recol·lecta i sembra ell mateix.

Pel que fa a la composició del plat, cada cuinera el fa a la seva manera, ja que no es pot donar com a vàlida una manera determinada de fer el plat; el que sí és important, en aquest cas, imprescindible, és el condiment o els naps.

Anem ara a la recepta:

Necessitarem...

"tiró", naps, ceba, all, tomàquet, sal, oli, un xic de vi blanc, brou o aigua, i farina.

Un cop plomat, net i socarrimat el "tiró", el tallarem a bocins, el salarem, l'enfarinarem i el farem rostir dintre d'una cassola (també es pot fer rostir dintre del forn, així treu més greix, però sense enfarinar); quan estarà rostit li farem escórrer el greix i el deixarem dintre de la cassola; pelarem els naps, els partirem de dalt a baix, els emferinarem i els frègirem, després els posarem a la cassola, amb el mateix oli hi fregirem la ceba i l'all; quan tot estarà cuit, escorrerem els naps i els picarem en el morter, junt amb el tomàquet, que abans haurem escollivat; posarem l'oli de fregir els naps i la ceba a la cassola junt amb tots els altres condiments, així com el vi i el brou o l'aigua; es farà coure tot plegat amb poc foc, durant mitja hora o tres quarts; si el suquet no queda prou espès, afegiu-li una mica de farina desfeta amb aigua freda.

i ibon profit!!

Nianna

"tiró" = ànec

(vé de la pàgina 13)

perfectament que l'única responsable és en tot cas l'empresa que no ha complert la normativa establerta i quan saps també perfectament que aquest és l'argument que sempre s'aplica a les forces d'esquerra per fer un groller "xantatge moral" que vol justificar amb raons socials l'especulació més interessada.

La voluntat de l'Entesa per portar un treball unitari amb els socialistes ha quedat ben clara en més d'una ocasió i pensem continuar-hi insistint. Però aquest treball ha de configurar-se al voltant d'un programa, un punt important del qual ha de ser aconseguir implantar a Puigcerdà el respecte per les ordenances urbanístiques. Aquest és per a nosaltres un punt irrenunciable que sostindrem sense por ni febleses, amb una actitud ferma, íntegra i responsable, a la qual convidem a incorporar-se tots els companys del PSC.

28 d'octubre de 1979
ENTESA MUNICIPAL

Restaurant típic de Cerdanya

EL RECO

VILALLOVENT
(PUIGCERDÀ)

Tls 88-08-69
88-04-67

ANTIGÜITATS E. ORRI

Major, 30

TEL.: 880.287 PUIGCERDÀ

REVISTA

FONT DE SEGRE

Us donen gracies de nou per l'ajuda vostra als números precedents. Durant aquest any 1979, publicarem dos números: els números 5 y 6 de Font de Segre.

Sumari del número cinc

Perdonem Els... per Jordi Vall Escriu
La gestion commune des eaux de l'enclave de LLIVIA dans les Pyrénées franco-espagnoles par Henri SMETS
Recherche de roches gravées en Cerdagne par Pierre CAMPMAJO.

Del segle V al segle XI: La Cerdanya germanica par Alain PIC

Le tichodrome echelette (tichodroma mural) par Gérard BERLIC

Les Champignons de Cerdagne par Georges BASSOULS

La Taula (conte) de Rena Paula PORTET
Belloc, une histoire!... Belloc, une renaissance? par Sauveur BUSCAIL

Festival d'Hix par J. J. FORTUNY

Les rubriques habituelles/album souvenir Carner cerdan. Articles sur l'environnement.

Número sis

Un dels nostres objectius amb aquesta revista és de donar un eco important a les temptatives de sensibilització als problemes del medi ambient. Per això hem pensat publicar l'obra de teatre "URBANITZACIO VILLAPARADIS" (en versió bilingüe: Català - Francés), comèdia original en dos actes de Jordi Vall ESCRUI (il·lustracions de l'autor).

LA CONCIÈNCIA D'UN POBLE "GRAN ACTIVITAT CULTURAL CATALANA A SALLAGOSA I LLÓ ESTIU 1979"

Ja ho havíem dit a través del C.C.C. (Cercle Cultural Querolà), en el periòdic l'Independent, en el més de juliol, que nosaltres hi creiem en el nostre poble.

El resultat fou rotundament afirmatiu. Gent pel carrer, gent de la Vila, de Sallagosa, de Lló i d'altres indrets, ens aturaven, i teníem el goig d'escoltar frases com aquestes: "Aquest any hem sigut molt feliços, aquest anys ens hem trobat a casa", "quan sentíem la coral l'Orfeó de Sants, teníem ganes de plorar, de plorar d'alegria"; perquè sigui dit també de pas, l'Orfeó de Sants canta com els propis àngels, encara que jo mai n'he sentit d'àngels cantar, però m'ho

imagino.

D'altres et deien: "nosaltres volem coses nostres, no ens interessen conferències de coses que no hi entenem res, i ja n'estem tips de balls i concursos que no ens diuen res", o bé: "Es un plaer veure dansar les sardanes a la plaça, perquè no en feu cada setmana, o bé dos cops per setmana, si pot ésser?"

Però el que ens va entrar més a dins, fou un senyor molt vellet que caminava amb un bastó per estintolar-s'hi i que volgué abraçar el Mestre Enric Ribó, Director de la Coral Orfeó de Sants, perquè segons ell, no recordava pas en tota la seva vida haver passat una nit tant meravellosa com la del 18 d'agost, escoltant "El Pessebre" del nostre inoblidable Pau Casals.

I és cert, amics meus, la gent d'en peus, aplaudia enfervoradament sense parar a la fi de l'interpretació de "El Pessebre" i l'Orfeó de Sants no tingué altra remei que repetir l'última part, la més difícil i exhaustiva de tota l'obra.

Es ben cert, repeteixo, que feia anys a Sallagosa i Lló, ni hi hagué una activitat tant condensada i important de manifestació cultural catalana, és a dir de personalització.

Si fém un repàs general a les activitats, ja el 13 de juliol s'inaugurà amb una audició de Sardanes a Sallagosa, que es repetí el 27 del mateix més, i també el 17 d'agost, com també el 13 s'havia pujat a Lló amb un ambient de gran amistat i convivència.

La gent no parava de demanar la manera d'aprendre a ballar les sardanes, com fer-ho per a contar-les, per saber la seva història. Es a dir que caldrà tenir-ho ben bé en compte per un futur immediat.

Al teatre per infants realitzat pel C.C.C. amb l'obra "El Rei Ruc I" d'autor desconegut, ja que es una història de l'edat mitjana molt popular a Catalunya i adaptat al teatre per jo mateix, fou un èxit total, no hi cabia ningú més a la sala de l'Escola de Sallagosa. Un gran esforç de la Direcció d'Anna Ma. Casellas, i tot l'equip del C.C.C.

L'endemà a les 4 de la tarda, més de mil persones presenciaren el gran espectacle de dansa catalana i països catalans, amb la participació de l'Esbart dansaire de l'Orfeó de Sants de Barcelona, i l'Esbart Carolà del C.C.C. de la Tor de Querol. S'interpretaren més de 16 danses amb rigor i fidelitat de la nostra tradició cultural, amb la participació de la cultura de la nostra Cerdanya i la de Barcelona. Una troballa social en què hi creiem totalment.

Dos dies més tard, el 14 a la nit, "l'Aula de Teatre de l'Institut Montserrat" de

Barcelona, presentà "Urbanització Vilaparadís" obra a la que hi vaig treballar molt per arribar a realitzar-la i que val a dir de la manera en que l'esmentada agrupació teatral interpretà amb intel·ligència i idees, la qual cosa no s'accedeix pas freqüentment. L'èxit fou remarcable, el públic espectador no parava d'aplaudir davant un fet tant important i directament social, doncs l'obra presenta el problema de les urbanitzacions desafortades i sense mirament on la naturalesa es destruïda sense pietat.

Esmentem també el gran encert d'editar l'obra de teatre "urbanització Vilaparadís" en català i francès al mateix temps, per la revista "Font de Segre", que ajudà moltíssim a la divulgació i foment tant del teatre català actual, com de l'obra en sí. Un esforç remarcable d'aquests joves entusiastes i enamorats del nostre patrimoni cultural i físic.

Com a cloenda de les activitats catalanes tenim encara de remarcar vivament l'actuació de la coral "Orfeó de Sants" de Barcelona, que dirigeix el mestre Enric Ribó, amb més de 75 cantaires, que com ja hem dit al principi, interpretà varies cançons del Romanticisme del segle XVIII, i una segona part amb tota la fragmentació coral de "El Pessebre" de Pau Casals, dins el marc de l'església de Sallagosa, que estava totalment plena de públic. Això es realitzava amb tot èxit el 18 d'agost a la nit, i l'endemà al matí, encara durant la missa, el mateix Orfeó de Sants cantà alguns fragments de música coral religiosa, amb una participació de públic, que ben bé podrien dir "no hi cabia ni un ou"

A la mateixa tarda del dia 19, per acabar, encara l'Orfeó de Sants, i dins el meravellós marc de l'església romànica de Lló, ens donà una tarda d'autèntica cançó catalana, amb obres tan importants com "La calma del mar", el "Cant a la Senyera" i "La Sardana Gran". No hi mancà tampoc "Els Segadors".

Si tenim de fer balanç, creiem sincerament que és per aquest camí que tenim d'anar. Els pobles tenen de retrobar-se a si mateixos. La gent té de deixar d'ésser un número dirigit per tal o qual interès personal, polític o econòmic. I, no ho oblidem, sobre tot els joves han d'identificar-se a través de qui són ells, i no del que volen que siguin els altres.

Jordi Vall Escriu

Amb la col·laboració de:
l'Associació cultural de Lló
La Revista Font de Segre
El Cercle Cultural Querolà
i la Municipalitat de Sallagosa - Lló.

“CHAVALES” Grup d’Esplai

Con este nombre se define el recién nacido GRUP D’ESPLAI en Puigcerdà.

Es una de las muchas cosas de las que ha adolecido Puigcerdà durante mucho tiempo y consideramos que tiene tanta importancia como para dedicarle un poco de atención y tiempo.

La consolidación de este conjunto de muchachos, como grupo, tiene su origen en este pasado verano, que tras realizar una serie de actividades, primordialmente excursiones y contactos con la naturaleza, se plantea el hecho, apoyado principalmente por la motivación de los mismos chicos, de que tales actividades y otras muchas pueden tener una continuidad efectiva durante el resto del año.

Se pretende con él, facilitar a los niños y jóvenes un lugar de esparcimiento sano y el desarrollo de una serie de actividades enfocadas en primer lugar a que puedan emplear ese tiempo libre de que disponen en una serie de actividades que les ayude a conceptualizar sus inquietudes e imaginación. Más que un fin, pretende ser un medio.

Es evidente para todos el problema con que se encuentran los niños y jóvenes que no saben “qué hacer”, porque no se les ha facilitado nada que se amolde a su peculiar forma de actuar y de pensar. Así observamos que al llegar a una cierta edad en que el “chaval” empieza a desprenderse un poco del ambiente familiar, por el hecho de que necesita contactar con el mundo exterior, se encuentra con que para poder establecer esta comunicación tiene que introducirse en un tipo de ambientes que muy pronto empiezan a hastiarle.

De este modo, un grupo de personas hemos visto claro que se puede realizar un trabajo con el fin de poder satisfacer la motivación que mueve a estos chicos. Y sencillamente, nos hemos puesto “manos a la obra”. No pretendemos más que todo nuestro trabajo conjunto y toda nuestra buena voluntad dé de sí. Estamos seguros que el Grup d’Esplai pueda afirmarse como tal, con este trabajo, al mismo tiempo que está abierto a cualquier posibilidad.

Para empezar, “Chavales”, dispone de un local situado en los antiguos Escolapios. El estado de este local es bastante precario, pero las ganas de hacer de todos, estamos seguros, que lograrán transformar esto en un lugar realmente acogedor donde se podrá pasar ratos agradables.

El grupo está totalmente abierto a todos los que se quieran sentir identificados con él. A todos los que tengan ganas de hacer algo. Las posibilidades son prácticamente inagotables. Sólo faltan ganas de actuar, y nos consta que las hay.

Los problemas, no lo ocultamos, son muchos también. Lamentablemente todo comporta unas necesidades económicas que hay que atender. Pero esto no nos inquieta. El entusiasmo es grande y estamos seguros que no faltará colaboración. En este aspecto hemos de agradecer de antemano al Ayuntamiento el que nos haya facilitado este local que, indudablemente, era algo imprescindible para poder empezar. Amics de Cerdanya por su parte se ha brindado incondicionalmente a colaborar económicamente dentro de sus posibilidades. Sinceramente, gracias.

La experiencia, como madre de la ciencia, nos enseña que tipos de actividades como esta, en Puigcerdà, han acabado casi siempre como “el rosario de la Aurora”. La verdad es que a nosotros nos importa un

rábano tal hecho, y la posibilidad de que este intento acabe en lo mismo. Nuestra realidad es que los intereses de estos chicos están ahí presentes y por ello intentaremos trabajar lo mejor posible, entregando lo mejor que tengamos en beneficio de ellos. Tal como exponíamos, experiencias anteriores en cosas de este tipo nos evoca la amarga experiencia de que nunca hayan tenido una continuidad. Siempre ha habido un motivo u otro para tirar por tierra lo que las buenas voluntades, anónimas, se han esforzado en consolidar. Existe si duda un poder oculto, que parece tiende a destruir de uno u otro modo toda iniciativa. Sabemos que está oculto en algún lugar y presto a saltar. Pero lo esperamos. No nos

caerá de improviso.

Somos conscientes de que la colaboración de todos es necesaria. Sabemos que el grupo necesita estar abierto y consecuentemente requiere del apoyo general. Si todos pensamos que el Grup d’Esplai es necesario, a fin de que estos “Chavales”, que así se quieren llamar, puedan satisfacer sus inquietudes, sus motivaciones, que son muchas, debemos ofrecerles nuestra colaboración y ayuda. Creemos que no nos podemos permitir el lujo, por circunstancias y precedentes que existan, de no darles apoyo. Puigcerdà, sabemos que si quiere puede brindárselo. Ellos se lo merecen.

Nada más. Aquí estamos todos y dispuestos a lo que haga falta.

Muchas gracias a todos
Miquel i Ramon

TOSAS-SASTRE

José Antonio, 4 PUIGCERDÀ

**FILATELIA
MONTANÉ**

C/. Morera, 6
PUIGCERDÀ

Art. 13.— Desde el pico de Eina los límites correrán las cimas de la cordillera principal hasta el Coll de Panisas con sólo dos excepciones: la primera, entre la collada de las Mazanas y la Damproy, donde se bajará un poco sobre la falda meridional, circundando el término del pueblo francés de Costoja que toca los ríos Muga y Mayor, y la segunda excepción desde el Ras de Muxe hasta el castillo de Cabrera, descendiendo algo a la vertiente septentrional para dejar en España el Santuario de Salinas.

Art. 14.— Del Coll de Panisas irán los linderos a la ermita arruinada de Nuestra Señora del mismo nombre, donde empieza la zona militar del fuerte francés de Bellgarde para seguir la demarcación de ella, ajustándose según se expresará en el acta de amojonamiento a la prescripción del tratado de 12 de noviembre de 1764 y a los términos hoy existentes, hasta un paraje en la Sierra del Puig Mal que los españoles llaman las Fontetas, situado en la cresta del Pirineo.

Art. 15.— Desde aquí la línea internacional proseguirá por la misma cresta, llamada por los franceses Les Albers, y pasando por la Torre de Caproig terminará en la Cova Foradada, situada en el litoral del Mediterráneo contigua al cabo de Cervera, quedando éste a la parte de Francia.

Art. 16.— El perímetro del término jurisdiccional de la villa española de Llivia, enclavado en Francia a partir del Pontarro de Xidosa, situado en el camino de Puigcerdà a Llivia, y tomando hacia el sur, irá sucesivamente por el mojón de Puñet, paso dels Bous en Campo Ras, sierra de Concellabre, Sierra de Santa Leocadia y la de Piccasola, y después de algunas sinuosidades contiguas a los términos de Err y Ro, llegará a fuente del Estan, seguirá el camino de Ro a Llivia, e irá al Tosal de Tarrasol, que es una colina en la orilla izquierda del Segre. Pasado este río de la demarcación subirá por las riberas de Astange y de Palmánill hasta una cruz grabada en piedra, y continuará por la señal de la ribera des Valls, la Tsa de Ventolá, Prat del Rey, barranco de Tudor y la Carrerada de Tudor a Angustringa, para ir a parar a un punto de la sierra de Angustringa que se designará en el acta de amojonamiento. Desde este paraje se irá por la Cruz del Oratorio, las Esquerres, la Coma y el Tudo de Florí y el Tusal de Piedra Larga, a cerrar el circuito en el Pontarro de Xidosa.

En este deslinde servirán de guía los límites actuales en cuanto no se opongan a lo aquí especificado.

EL TRATADO DE BAYONA

(II)

Art. 17.— A fin de precaver cualesquiera dudas y contestaciones, así entre particulares como entre los servicios públicos de ambos países acerca del límite internacional, sumariamente indicado en los artículos precedentes, se procederá cuanto antes sea posible a demarcarlo con mugas duraderas y convenientemente colocadas.

Esta operación se hará por Oficiales españoles y franceses, asistiendo los delegados de las municipalidades interesadas aptos para suministrar indicaciones locales, y sin otra misión que la de enterarse del amojonamiento que se haga entre sus respectivos territorios y dar testimonio de él.

Se redactará un acta general del amojonamiento, cuyas disposiciones tendrán la misma fuerza y valor que si fueran parte esencial del presente Tratado.

Art. 18.— Los habitantes de Guils con sus ganados y efectos tendrán el paso libre, como y cuando quisiesen, entre Puig Farinós, Roca Colón y Pico de la Tosa, para comunicarse con los terrenos que el citado pueblo tiene inmediatos a la fuente de Bovedó.

Art. 19.— Los ganados de Guils y los de la Tour de Carol disfrutará en común de todos los pastos naturales, hoy existentes en el terreno circunscrito por la línea que partiendo del punto en que la frontera internacional abandona el arroyo de San Pedro, un poco más arriba de la aldea de este nombre, sigue la frontera hasta el arroyo de Llinás, sube por este hasta el Coll de la Somera, toma en él por la carretera de Mitjana hasta el río Tartarés, cuyo lecho sigue contra corriente para ganar la cresta de una ligera ondulación que llega al Talayador; de aquí va a la roca del Aguila, y por

la orilla meridional del bosque de la Tour a encontrar la carretera Mitjana, por la cual vuelve al punto en que esta antigua vía cruza el río Tartarés; después desciende por éste y el arroyo de San Pedro que se deriva de él, hasta el punto de partida.

Bien entendido que en todo este terreno facero ni franceses ni españoles podrán en adelante roturar, plantar, edificar ni emprender cosa alguna que cambie la naturaleza y destino del suelo.

Para legitimar este estado natural de cosas que difiere del antiguo y anular toda pretensión en contrario, el Gobierno francés abonará a Guils dentro del primer año de la ejecución de este Tratado una remuneración en metálico igual a la mitad del valor de todos los pastos naturales comprendidos dentro del espacio cerrado por la línea que se acaba de describir entre el punto de partida en el arroyo de San Pedro hasta el Talayador, pasando por el Coll de la Somera, y la que va del Talayador al pico de la Tosa para dirigirse por la cresta de la Roca del Aguila, y continuar por la misma cumbre, que los españoles llaman sierra de la Baga, y los franceses Cim del Boch, hasta la roca o pico Castillo, y en seguida por lo alto de la sierra de la Tour a llegar al punto más próximo al de partida en el arroyo de San Pedro donde viene la nueva línea a cerrar el perímetro. Deben, no obstante, sustraerse a este terreno dos porciones en que no se han modificado los antiguos usos, a saber: una comprendida entre la carretera Mitjana y las corrientes de los ríos Tort y Tartarés, y la otra en el barranco de los Mollars, el Talayador, la roca del Aguila, la orilla meridional del bosque de la Tour y la carretera Mitjana.

El justiprecio de esta indemnización se hará por peritos nombrados por los dos Gobiernos.

Art. 20.— El canal que conduce las aguas del Aravó a Puigcerdà situado casi todo en Francia, seguirá perteneciendo con sus riberas tales como quedaron modificadas a consecuencia del paso de la carretera imperial que conduce a España, y como propiedad privada de la villa de Puigcerdà, según lo era antes de la división de la Cerdaña entre las dos Coronas.

Las relaciones entre el propietario y los regantes se arreglarán por la Comisión Internacional de Ingenieros que se ha de nombrar para el régimen de las aguas, conforme previene el Acta adicional concerniente a las disposiciones generales aplicables a toda la frontera, y fechada en el mismo día que el presente Tratado.

(Continuará)

RESUM DEL PRINCIPAT DE CATALUNYA

Catalunya està situada entre els 40 °, 32' i els 43 ° 51' de latitud N. i entre els 0 20' de longitud E. del meridià de Greenwich.

La Catalunya continental, abraça tres regions històriques i diferents, el Roselló al nord, el principat de Catalunya o Catalunya estricta al mig i València al sud.

Les comarques establertes per la "ponència de la divisió territorial de Catalunya" (1932) són les següents: 1. Vall d'Aran. 2. Pallars Sobirà. 3. Pallars Jussà. 4. La Noguera. 5. Segrià. 6. Ribera. 7. Terra Alta. 8. Baix Ebre. 9. Montsià. 10. Priorat. 11. Baix Camp. 12. Garrigues. 13. Urgell. 14. Segarra. 15. Alt Urgell. 16. Solsonès. 17. Conca de Barberà. 18. Alt Camp. 19. Tarragonès. 20. Baix Penedès. 21. Alt Penedès. 22. Anoia. 23. Bages. 24. Berguedà. 25. Cerdanya. 26. Ripollès. 27. Osona. 28. Vallès Occidental. 29. Vallès Oriental. 30. Garraf. 31. Baix Llobregat. 32. Barcelonès. 33. Maresme. 34. La Selva. 35. Gironès. 36. Baix Empordà. 37. Alt Empordà. 38. Garrotxa. 39. Valls d'Andorra. 40. Cerdanya Francesa. 41. Conflent. 42. Rosselló. 43. Vallespir.

Podem dividir el català en Occidental i Oriental; la línia de separació és aproximadament des d'Andorra la Vella a Cambrils (prov. de Tarragona).

Dintre d'aquestes dues divisions, podem distingir altres divisions degudes a fets geogràfics (el valencià, el balear) o especials distincions fonètiques.

TARRAGONI. Es caracteritza per la distinció fonètica entre la "B" i la "V". Hi ha poblacions com Tarragona, on la distinció no existeix, al menys en l'actualitat.

L'EMPORDANES. Es més una denominació geogràfica que no pas un dialecte. Però dintre la literatura, les obres escrites per els empordanesos com són Caterina Albert (Victor Català) i Pons i Pagès, hi té guanyat un lloc.

EL PARLAR SALAT. Es degut a l'ús dels articles "ES" i "SA" en lloc de "EL" i "LA", quedant reduït actualment a uns pocs pobles de la Costa Brava.

L'ANDORRA. L'andorrà no presenta cap caràcter fonètic especial, és més una denominació geogràfica, corresponent a les Valls d'Andorra.

PALLARES. Sembla que no és altra cosa, sinó un mot donat pels seus veïns, els aranesos.

ARANES. No és un dialecte del català propiament, sinó un dialecte de la llengua

gascona.

RIBAGORCA. Es parlat a les localitats del antic territori del comtat de Ribagorça. Aquest territori cau més enllà de l'actual frontera de Catalunya, o sigui, dintre les províncies aragoneses. La caracterització és la palatalització de tota "L" que va darrera d'una altra consonant, és a dir, la conversió de la "L" en "LL", per exemple: plor (pillor), blau (bllau).

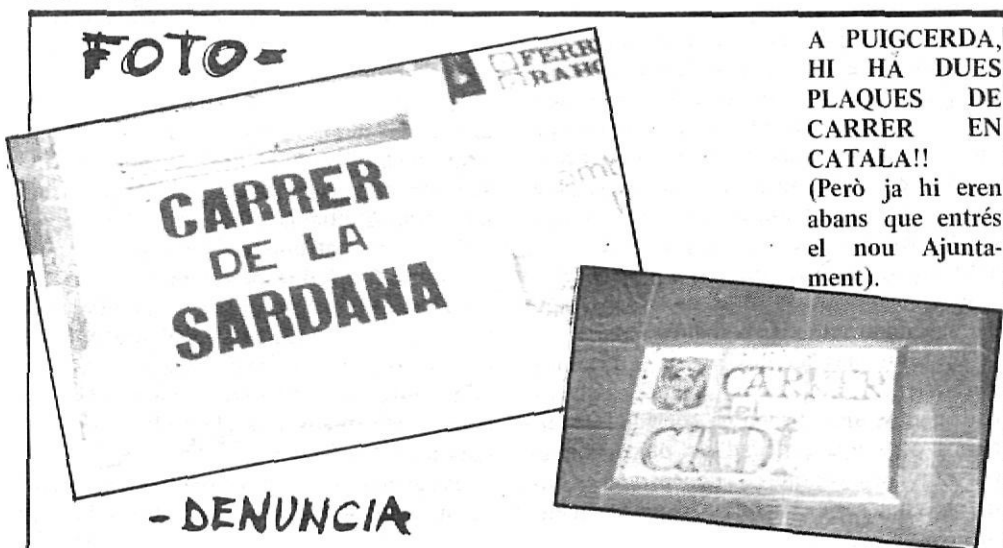
TORTOSI. Es també una denominació més geogràfica que fonètica, car no té uns caràcters propis, sent una transició entre el català i el valencià.

ROSELLONES. El Rosellonès canvia la "O" tancada per la "U". De cançó (cançú); de gota (gota); de tot (tut).

CAPCINES. Es un subdialecte del Capcir practicament inexistent.

El Capcir depengué eclesiàsticament de la diòcesi d'ALET del 1318 a la Revolució Francesa. Això fa que durant aquest període de temps els eclesiàstics d'Alet hi anessin a predicar, i segurament en llur parla, el llenguadocià. D'aquí ve la influència del llenguadocià damunt el català del Capcir.

CU - CUT

A PUIGCERDA, HI HA DUES PLAQUES DE CARRER EN CATALÀ!! (Però ja hi eren abans que entrés el nou Ajuntament).

LA TORRE DE BABEL SIGUE EN PIE

Pensaba hace unos días que el hombre con su fiebre de progreso, está realmente retrocediendo miles de años y en un porcentaje cada vez mayor. Siempre me hizo mucha gracia el petulante ejemplo que en algunos estamentos sociales ondea como signo inequívoco de que el hombre ha avanzado en estos dos últimos siglos con pasos agigantados hacia una supremacía total sobre las cosas, sobre la naturaleza y sobre las comunicaciones. Es el hecho de que en una sociedad post-industrial y al lado mismo de grandes potencias, como EE.UU. existan "todavía" pueblos primitivos, con un desarrollo ínfimo y sin ninguna capacidad de comunicación o de "universalidad".

Este aserto que las grandes conciencias lanzan de vez en cuando al aire, lo podemos comprobar en el vivir cotidiano; pero en su antítesis, no en su tesis. Realmente el hombre, considerado como ente social, mejor que colectivo, va retrocediendo como los cangrejos. Va empujándose a sí mismo hacia la destrucción, tanto a nivel ecológico, como ético, en el más laico de los sentidos, entendiéndolo como armonía de la conciencia humana con respecto al medio que habita o que le rodea, es decir, la naturaleza; como a nivel comunicativo.

El problema de la comunicación está literalmente superado; hoy nos enteramos de lo que en cualquier extremo del mundo está ocurriendo, en un solo instante. La mente la tenemos bombardeada de periódicos, revistas, noticieros, televisión, radio, publicidad; en un afán exclusivamente de almacenaje de noticias sin conexión alguna entre ellas y sin un punto de partida estable es decir, mero almacenaje sin capacidad de crítica alguna, sin capacidad de discernimiento. Otro problema de la comunicación y no menos grave, es el de la veracidad de lo que se informa o de la manipulación de las noticias, que no es tanto la ocultación de las mismas como la suavización o agravación de lo que está ocurriendo para provocar una reacción en un sentido u otro en la persona que escucha. Se pretende, actualmente con las noticias, provocar reacciones colectivas; no se busca la capacidad de reaccionar reflexiva o analíticamente.

En resumidas cuentas, nos comunicamos muy bien a nivel global, como colectividad; damos una imagen de sociedad y recibimos otras de sociedad de otros países, por muy alejados que se encuentren. La comunicación sería magnífica si dichos men-

sajes o noticias fueran de paz o de tranquilidad, es decir, de verdadera conciencia universal, como la planeaba Séneca. Pero desgraciadamente, eso suele ocurrir en Navidad y a veces es un sentimiento impuesto y por lo tanto fingido, aunque esperanzador.

Pero no nos comunicamos tan bien a nivel personal; y aquí estriba la contradicción a la regla. Se puede afirmar que no nos comunicamos, ni bien ni mal, a nivel individual. Nos limitamos a difundir pequeños telegramas a nuestros semejantes, sobre nuestro disgusto o nuestra satisfacción; pero con estos telegramas, casi en clave, no hacemos partícipes a los demás de nuestros sentimientos o de nuestras ideas.

Actualmente el lenguaje va quedando reducido, a nivel colectivo, a ese bombardeo incesante de noticias con su lenguaje tópico y específico; y a nivel individual, a esos meros anuncios telegrafados. El lenguaje, por lo tanto, va perdiendo riqueza, aunque parezca lo contrario, con el auge de las lenguas vernáculas; y el mayor peligro que esto encierra es que con el empobrecimiento del lenguaje hablado o coloquial, se llega a un empobrecimiento gradual de nuestra capacidad de fabricación de ideas y de su comunicación a través de la palabra.

Pensaba, que con las nacionalidades, que todas, por otra parte, son nacionalidades, no regiones; pero este es un problema legal y jurídico reciente, el cual no tienen una solución clara; se ha creado ya otro problema de comunicación importante. La constitución, en su título preliminar, en donde se dan las líneas generales de toda sociedad; expone en su artículo 3 y en los párrafos 1, 2 y 3 que "el castellano es la lengua española oficial del estado. Todos los españoles tienen el deber de conocerla y el derecho de usarla. Las demás lenguas españolas serán también oficiales en las respectivas Comunidades Autónomas de acuerdo con sus Estatutos. La riqueza de las distintas modalidades lingüísticas de España es un patrimonio cultural que será objeto de especial respeto y protección".

Estoy totalmente de acuerdo con el texto y me parece un paso adelante para el reconocimiento de una riqueza cultural que estaba en peligro de extinguirse y un sentimiento nacionalista desde todo punto de vista plausible.

Pero creo que en la práctica el texto constitucional no podrá llevarse a cabo a

nivel personal o individual, pues pienso que debe ser horrible para un castellano que se encuentre en el País vasco o catalán o en cualquier otro y que asista a una conferencia de exclusiva comunicación o divulgación cultural encontrándose con que no entienda absolutamente nada de lo que se está exponiendo, y en iguales condiciones estaría un catalán que fuera a Bilbao o a Almería y le hablaran calé en una conferencia.

Es justo que se reivindicquen los idiomas tradicionales, que se usen y se enriquezcan y que no exista ninguna traba a que esto se realice. Pero que cuando se planifiquen conferencias o actos culturales, en dichas nacionalidades, aunque sea por mero respeto a los derechos humanos y específicamente al que dice que toda persona tiene derecho a la información y a la cultura; se respete si alguien no entiende el idioma en cuestión y por un acto de solidaridad humana se hable en el idioma que todos entiendan.

Todo este artículo ha venido motivado por una experiencia personal que me ocurrió hace muy poco.

Asistí a una conferencia en donde se habló en el idioma de la nacionalidad en cuestión. Tuve la suerte de entender lo que allí se decía y por lo tanto pude enriquecerme de aquellas ideas y opiniones que se expusieron. Pero observé que algunas personas se vieron obligadas a marcharse ya que no entendían el idioma, y esto me hizo reflexionar.

Al terminar la conferencia, llegó la hora del coloquio, en el que me habría gustado exponer algunas preguntas. Pero no lo hice porque temía que al expresarme en mi idioma iba a quedar un poco chocante y un tanto subversivo y porque quizá, resultara molesto a los conferenciantes que pusieron todos su entusiasmo en aquella reunión.

Salí de la conferencia enriquecida culturalmente y con la certidumbre de que la Torre de Babel todavía, y a pesar del progreso, sigue en pie.

Fernanda Urbano

Guillem Jordà

Guillem Jordà quan va esdevenir comte de Cerdanya i de Conflent havia d'ésser encara molt jove, el dia de la seva presa de poder, en efecte tenia al menys 19 anys, puix que els seus pares s'havien casat posteriorment l'any 1076. Es probable que sa mare Sància de Barcelona el va ajudar dels seus consells encara que no la trobem mencionada dins cap dels actes del govern del seu fill. Per contra, el seu oncle Enric, vescomte de Cerdanya sembla haver-li estat d'una gran ajuda i el trobem sempre present.

Guillem Jordà va aconseguir al peu de la lletra el vot que el seu pare li havia confiat, és a dir: l'execució d'instituir a Cornellà de Conflent una comunitat de canonges regulars que visquin segons la regla de Sant Agustí. El 4 de març de 1097 ell confirmà totes les donacions del seu pare a Santa Maria del Conflent i les hi llegà detallant-les, les dècimes i revinguts diversos llegats pel testament de Guillem Ramon "Les dècimes de la taverna comtal de la vila d'Ascara, i pernils i paracolls, etc, etc..." promet que tant que viurà serà sempre el protector i cavaller (protector et miles) d'aquest lloc i dels habitants i servidors d'aquesta església. A més donà a l'església de Sant Vicens de Camplong, dependent de Cornellà, a la vila de Mantet (Mented) amb

GUILLEM JORDA (1095 - 1109)

tots els seus dominis. Mentrestant el moviment que puntejà a tot arreu de l'Occident per la gran Croada per la deslliurança dels llocs Sants, s'havia intensificat a la seguida del Concili de Clermont a Alvernya presidit pel Papa Urbà II vingut en persona (novembre 1095). Ramon de Gilles fill d'Amadís doncs germà interí de Sància i oncle de Guillem Jordà comte de Tolosa des de 1093, havia estat un dels primers a agafar la creu i reclutava un gran nombre de cavallers enmig dels seus vasalls. Un tal exemple fou contagiós -Guillem V de Montpelier, Roger II comte de Foix, Roger de Míapega, Ramon Pelet senyor d'Alés, Rimbau comte d'Orange, Guillem Amaneu d'Albret, Girard de Roselló i també el comte Guilbert I per anomenar els principals del Migjorn de França que s'havien entusiasmat aquest mateix any.

Ramon de Sant Gilles es posà en marxa vers al final d'octubre de 1096 al cap d'una armada de quasi 100.000 homes, composta de Gots - Provençals i Aquitans que constituïa un dels tres cosos de la gran armada cristiana. Havent fet tot d'acabar els seus dies en terra Santa es va fer seguir amb ell la seva segona esposa, la castellana

Elvira, que l'havia volgut acompanyar i deixava tots els seus estats a Bertran fill del seu primer casament amb l'hereu del comtat de Provença.

Però mentre les soldats, autèntics paladins empapats de cançons de gesta se n'anaven a la conquesta del Sant Sepulcre, els polítics que s'havien quedat el terreny nadiu eren ben resoltos a mig partir-se amb substancials profits el detriment dels idealistes i amants de la glòria.

Així és que després el comtat de Ramon lluites intestines esclataren dins la ciutat de Tolosa i el jove Bertran entrà en conflicte agut en particular amb els canonges de Sant Serni, dotats per Urbà II de privilegis excepcionals. Tant i bé que Guillem IX comte de Poitiers i duc d'Aquitània, marit de Felipa de Tolosa, va aprofitar-se per fer-se valer els drets de la seva esposa filla de Guillem IV de Tolosa, i va sortir-se amb la seva el 1098 al moment mateix que Ramon de Sant Gilles era el gran vencedor de Dorylee (1097) i es cobria de glòria al setge d'Antioche. El comte de Poitiers va reeixir a pendre Tolosa i a foragitar el comte Bertran però no va poder emparar-se de la resta del país, asprament defensat pels fidels de Bertran i Ramon de Sant Gilles.

(Continuarà)

las entrevistas inverosímiles

A que sí? A que us hi heu trobat algun cop? No sigueu tímids, confesseu-ho. A que alguna vegada heu pujat al tren comptant d'arribar a l'hora al lloc a on us dirigeu i ha resultat o que el lloc era més lluny o que el tren s'havia retrasat. M'ho podeu dir amb tota franquesa, no ho sabrà ningú, quedarà entre nosaltres. L'última vegada que vaig trobar-me en aquesta situació anava a Barcelona per fer una entrevista a qui jo creia flamant i nou Director General, a Catalunya, Balears i Extremadura, d'una no menys brillant companyia de ferrocarrils. Hi anava amb l'esperança, efímera esperança, de que a partir d'aquell moment les coses anirien millor. Ens havíem citat a les 12 h., però a l'1 h. encara estava al tren. Què em va passar? Imagineu-vos-ho: el-tren es - para - passen - el - revisor - i - el - maquinista - i - no - diuen - res - arrenquem - no - arrenquem - i - no - diuen - res - tornem - enrera - endavant - i - no - diuen - res - ens - sotmeten - a - altes - temperatures dins - el - vagó - per - fer - les - descende després - a - sota - cero - i - no - diuen - res

passen - les - hores - al - rellotge - i - no - diuen - res - ens - fan - baixar - del - tren - ens - condueixen - amunt - i - avall - i - no - diuen - res - impassibles - oficials - de - la - Gestapo - sense - dir - res - ens - fan - pujar a - uns - autocars - per - conduir-nos - qui - sap - a - on - holocaust - genocidi - forns - crematoris. . . en fi tot un mal somni que generà en mi una bona dosi de bilis reclamant dipositari. I qui més bo que la persona a qui jo volia entrevistar?

Entro al despatx i sense fer cas de la secretària que em diu que no hi és obro la porta amb el rètol SR. DIRECTOR i el trobo allà, sol, indefens, amb cara de no haver dormit, seriós com un plat de fabes. Però abans que vomiti sobre ell comença a xerrar:

- Es preguntarà perquè faig aquesta cara de pomes agres. La veritat és que la meva situació professional no dóna per més. M'acaben de nomenar Director General, comprendreu que la cosa no és per menys. Un que ha aspirat sempre d'anar de subse-

► cretari per la vida es troba de cop i volta amb un càrrec d'aquests que han de servir per alguna cosa. M'han engaltat la pape-reta. I què li haig de dir? Jo de trens no hi entenc res. La darrera vegada que vaig pujar a un va ser a la inauguració d'un nou tram entre Soria i no sé a on. Aleshores era subsecretari de la Secció Metalúrgica del Ministeri d'Economia i Finances. En aquell moment tenia enfilada l'agulla de la meva carrera: estava al ministeri que m'agradava, podia anar ascendint per l'escalafó (sóc un home competent i ben relacionat, jo) fins arribar a ser subsecretari de l'Abril Martorell. Perquè, això sí que ho tinc, no sóc gens ambiciós: a mi que no em vinguin amb ministeris: massa maldecaps, has de donar explicacions i has de disposar d'un rostre ben fonamentat en hormigó, qualitat que no poseixo. Jo serveixo per omplir

un despatx important, però que no es vegi gaire, suficientment alt perquè els de baix no t'emprenyin i suficientment baix perquè els de dalt no s'enrecordin que existeixes. Però ve-t'ho aquí que de cop i volta dec haver fet una malifeta perquè em colloquin en aquesta ratonera. A mi no m'ha tocat més que acceptar, però no he pogut evitar que se m'agriés la cara.

— No pateixi, home, ja ho arreglarem. Jo venia. . .

— Sí, sí, ja ho arreglarem, no sé pas com. Miri: el primer que he fet és informar-me i totes les notícies que he rebut m'han confirmat el desastre: que els trens, si arriben, arriben tard, que els caps de setmana van plens de bat a bat amb gent dreta per tots cantons, que els transbordaments que s'han de fer amb molta freqüència són lentíssims perquè no hi ha res previst, que l'estat de les vies i la maquinària és deplorable i,

per postres, ara resulta que els trens es dediquen a matar vaques. Ja és l'única cosa que faltava.

— Home, no n'hi ha per tant. Els viatgers sempre podem donar un cop de ma, empenyent o . . . , endemés, si pots aconseguir un d'aquells seients de 2a. vas molt còmode, no cregui que . . .

— Això no ho sé perquè no hi he estat mai jo en un tren, ja li he dit, però si tots aquests informes són certs, què haig de fer jo?, demanar diners?, a qui?, a on?, perquè?, quants?, com els inverteixo? . . . Perquè m'han de passar a mi aquestes coses?

I se'm va posar a plorar allà mateix. Jo no sabia quin paper fer-hi fins que se'm va ocórrer que en aquesta situació l'única cosa que s'esqueia era treure'm el mocador i sonnar-lo, com si fos la iaia. Què més podia fer?

KERE

novel·la

“PENSIO D'ANCIANS” (Novel·la de Carme Clausell Bernat)

Tercer capítol

Carolina que es trobava un poc separada d'ells, llegint, deixà el llibre i s'acosta cap a ells.

Ell mirant-la atentament li va preguntar:

— Què, li ha passat l'empipament.

Ella no donant-se per al·ludida:

— Francament, no el comprenc?

Ell d'una manera indirecta, va preguntar a la seva mare:

— Li agradaria a la seva filla de quedar-se per sempre ací?

La senyora compregué que era un mètode d'ell incitant a la seva filla perquè prengués part a la conversa. I sonrient, eludint la qüestió, prengué un diari que es trobava al cim de la tauleta.

Carolina es contemplava uns quadres molt bonics que hi havia penjats a les parets del menjador. I suspirant, pensava; m'agrada més l'estil de pintar de l'ancià.

El ca de l'amo, sovint lladrava i demostrava així que desitjava sortir.

Alfred, acariciant-lo li digué:

— Sí, ja ens anem. Estigues quiet!

El xicot es va apropar a la Carolina, i inclinant-se li digué en veu baixa:

— La trobo de molt mal humor?

— Desitjo trobar-me sola amb la meva mare. Les demés companyies em destorben.

Ell la va mirar molt profundament:

que obtingué una MENCIO HONORABLE als Jocs Floras de Perpinyà en 1976

— Així, també la meva?

Ell, malgrat sa timidesa s'acostà un xic més cap a ella i li digué:

— Voldria tant, abans de marxar, veure-li un somris. . .

Ella descartant la tentació de l'amor, va fer un gest de menyspreu, i continuà llegint.

L'enamorat se'n va anar molt trist pensant: L'amor és un goig i també un torment així em passa a mi.

Carolina, malgrat el vent que feia, va anar-se'n a la Capelleta, a portar-hi un ciri amb molta devoció. L'encengué, i de tot cor prega perquè la salut de la seva mare es millorés.

Al sortir de la capelleta, adonant-se que la tempesta s'havia desencadenat, un poc inquieta es posa a córrer amb els seus llargs cabells als quatre vents.

La Senyora Ursula, continuava guardant el secret dins del seu cor. Sofria en silenci. Pensava en la seva joventut, i en les promeses que el Comandant li va fer anys enrera, quedant tot dins l'oblit. Ell renuncià al fill que li havia fet. No volguent saber mai més res d'ella. I els anys pasaven sense gosar dir-li res a la seva filla, explicant-li qui era el seu pare. Sí, sovint l'abraçava, i li deia carinyosa i misteriosa:

— Oh! filla meva, ets el meu gran amor...

Carolina tornà a la Pensió d'Ancians. Al dia següent ella entrà per netejar la cambra del pensionari que tan l'intrigava. Va tancar la porta, i va desfer aquell cabell que sostenia el paper embolicat. Hi havia un curt escrit, que ella va llegir ràpidament:

“Pel que ha succeït no vull escriure't més. Ma germana Simona s'ha mort”.

Tot d'una li va semblar haver sentit passos pel corredor. Deixà de llegir. I havent-se allunyat el soroll continuà, amb les mans molt tremoloses, va llegir:

— Què penses fer? Vius sol, sento llastima pel teu comportament. Encara que siguis vell, pots canviar de pensar. No ho dubtis.

Acabant-ho de llegir, s'exclamà:

— Oh Senyor! Quin dolor sent la meva ànima. Perquè hauré tingut l'idea d'excavar dins d'aquest escrit?

Blanca i emmudida el va tornar a posar al seu lloc. I quan es disposava a sortir, l'ancià va arribar.

— Ah, ets tú! Comprend perquè has entrat a la meva cambra. . . Oh! la meva filla! Avui serem tots dos que sortirem d'aquesta casa, per no tornar-hi mai més.

La seva veu tremolosa, va fer una pausa.

Carolina cregué que tenia febre i desvaiejava, i li digué:

– Posis al llit. Jo el cuidaré. Vosté està malalt.

– No estic malalt, sóc el teu pare, el Comandant. I el meu nom es Enric.

– Verge Santa! Què diu?

Ell verificà que la seva filla ignorava tot del passat. I traient-se les ulleres, li relliscaren unes llàgrimes.

– Oh, perdona'm, vaig ésser sempre un pobre cec... D'ara endavant, els dos estarem

al costat de la teva mare. Vull reparar la meva injustícia. Vingué ací d'incògnit, per a viure prop teu. Vesteixo pobrement per no cridar l'atenció de la gent i no ésser conegut.

Tot ho vaig preveure, inclús aparentar més anys dels que tinc.

Ella se'l mirava, dins un emmudiment, ple de sorpresa.

I ell, de la seva veu tremoladissa, tant era l'emoció del moment, continuà diguen-li:

Sí, filla meva, la situació que tinc, em

permet que tu no hakis de treballar més, i tindrem a casa una criada perquè ens serveixi a tu, a la teva mare, i a mi.

Es va produir un silenci solemne, i, tot seguit, ell li prengué la mà diguent-li:

– Anem-nos-en Carolina.

Ella el va abraçar molt fort, i ofegant un plor que li emplenava el pit, sortigué amb el seu pare buscant el Director de la Pensió per anunciar-li que deixava el treball per sempre més.

FIN

lletres

LA MORT D'UN JEUNE PAYSAN CERDAN

*Tu nous as quittés comme un Christ en croix
Sur le lieu de ton travail
Bouleversés, nous t'avons pleuré, tous
Hommes, femmes et enfants
Et soudés dans un même chagrin
Malgré les vaines querelles du temps passé
Tous dans un bloc fraternel
Nous avons aidé les tiens.
Tu es parti écrasé par la lourde tâche
de ta vie
Jusqu'au dernier souffle, tu as lutté
Travaillant dur pour ta femme
Et tes quatre enfants.
Tes forces baissaient: tu te taisais
Mais ton courage redoublait
Humble paysan effacé, bon comme le pain
Je voyais tes pas trainés, fatigués, épuisés
Tu te taisais, il fallait tenir
Tenir ou mourir
Quand on te voyait, notre cœur se serrait
Tu nous as quittés sans nous dire adieu
Mais dans nos yeux est resté
Ton timide et doux sourire
Ton teint bruni par le soleil d'été
Et le vent de l'hiver
Hier tu étais force physique et morale
Aujourd'hui force pure d'âme
Tu peux briller avec les étoiles...
Reçois à travers l'espace, mon humble hommage.*
Margarida Giral Valls.

*Quan tenia poquets anys
el meu pare em va pegar:
i enfadat com una abella
de casa me'n vaig anar.*

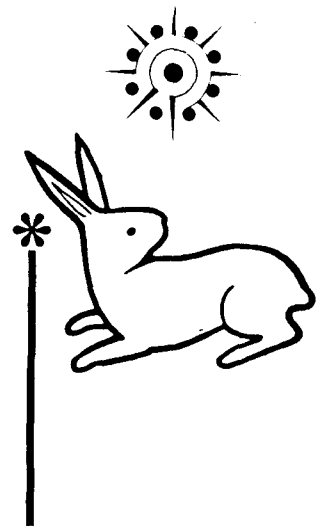
*Passant camins i dreces
vaig trobar una masia
vaig entrar a demanar a l'amo
si per "violet" em volia.*

*Com era molt eixerit
li devia caure en gràcia
i m'acceptà tot seguit,
per ma sort o ma desgràcia.*

*Així d'aquesta manera
vaig quedar-me convertit
en "violet" de la Cerdanya
del dematí a la nit.*

*Enmig de penalitats
m'han passat coses molt maques
ja us les aniré contant
en les properes RUFAQUES.*

El violet de la Cerdanya.

COMENTARIO A LA VISITA DE LA EXPOSICION DE ARTE DE PUIGCERDA

*Tatuada mi piel con vuestro arte
Y sumergido en la calma,
Me he visto liberado
De tanto polvo mundano,
De tanto lastre
Que intentan saciar el alma
Pero la matan de hambre.*

Trovador

A UN JUBILAT DE 94 ANYS

*Testa amb corona d'honor
terra estèril i esgotada
la teva vida cansada
entre alegria i dolor
t'ha portat a la tardor
quan l'esperança s'acaba.*

*Adeu joventut daurada
adeu bells somnis d'amor
ja no s'altera el teu cor
pel que abans tant estimava
sols a la teva mirada
s'hi descobreix l'amargor.*

*Accepta amb conformitat
la vida que encara et queda
car viu el que més bé espera
viu mort el desesperat
la lluita amb l'adversitat
és nostra missió darrera.*

*Esperar que es faci fosc
gaudir de la llum del dia
la paciència per guia
són el millor passaport
per arribar jus a port
d'aquesta amargada vida.*

J. Vigo Mestres

EL PERRO SAN BERNARDO

Mamífero del orden de los Carnívoros y familia de los Cánidos. Ladra, con graves sonidos, su científico nombre es "canis familiaris".

Es un tipo tranquilo y grandote que ladra más que muerde. Su paciencia es infinita (experiencias realizadas en el Colegio Virgen de las Nieves confirman el hecho). Es capaz de aguantar alegres cabronadas como son, un cigarrillo encendido en la oreja, o un petardo entre las patas. En ambos casos envuelve, con una mirada dulce y agradecida, al ocurrente de turno, como rogándole que no se demore al día siguiente y repita la hazaña a la misma hora.

Hay por el mundo la tira de estos especímenes que andan por ahí meneando el rabo. Son los clásicos grandullones de cara feroz, y que los chiquillos martirizan con sus angelicales jugarretas, siendo incapaces de zurrarles la badana o darles un puntapié allí donde debiera tener el rabo.

Dotado de gran fuerza y debido a su tamaño, el San Bernardo no debiera comportarse como otros congéneres suyos más manejables en peso y tamaño. Es impresionante un cacho perro semejante levantándose y apoyando sus patas sobre el pecho de su amo. El impacto es para darse el cogotazo del siglo y si, además,

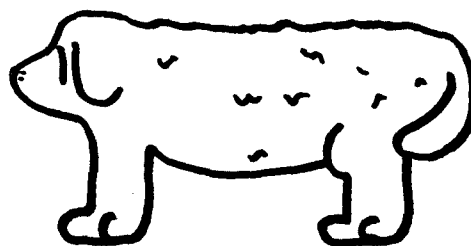
empiezan a mostrar su cariño a lenguetazos la ropa queda hecha una pura arruga.

Ahora recuerdo a un amigo que le ocurrieron varios percances de este tipo y que intentaba, por todos los medios, preservarse de estas efusiones perrunas a los que acudían habitualmente a su casa, el cartero, el lechero, el fontanero, etc. . .

Al fin, se le ocurrió poner un cartel de aviso que ponía:

CUIDADO, PERRO CARIÑOSO.

El Biógrafo

salvem el català

LES HORES

A diferència del castellà, el català del Principat indica el temps en relació a l'hora següent. Influenciats per aquell, del que hauríem de dir, p. ex., "dos quarts d'una", en diem "les dotze i mitja" (en castellà: las doce y media). Així, de "mig quart d'una" en diem errò-

niament "les dotze i set"; de "un quart i mig d'una", "les dotze i vint-i-dos". D'aquesta manera s'ha fet un horari que no té res a veure amb la peculiaritat idiomàtica del Principat. Cal, doncs, que no deixem desmaiar aquesta peculiaritat tan nostra així com es desmaïen les busques del rellotge.

Laura Fabra

JUDICI PUBLIC JUDICI PUB

Jaume Rodó de la Muela, 35 anys. Informàtica, viu a Cerdanya esporàdicament.

Llegiu RUFACA, des de quin número, amb quin grau d'interès? La considereu més informativa o formativa? Es divertida o avorrida per a vos? Què en penseu de la tipografia, il·lustracions, presentació, etc. de la revista?

Esporàdicament des del primer. És més formativa que informativa. És prou divertida, encara que, parlant de divertir, hi miraria de col·locar una o dues pàgines d'humor mots encreuats, etc, etc (concursos amb algun petit premi).

En quant a la tipografia, és prou bona, però les portades no m'acaben de fer el pes. Crec que el títol es menja molt d'espai, i caldria posar-hi més, adreça, etc. I un resum de la informació interior, però d'una manera més clàssica (en un requadre fixe). I EL PREU.

Quines seccions fixes us interessin més? Per què? Quines us interessin menys? Per què? Què penseu del trilingüisme de la revista?

No puc opinar de les seccions per estar deficientment informat de la realitat cerdana, però trobo a faltar informació de la baixa cerdanya, que, crec, tindrien que cobrir (Bellver, Martinet, Prullans...), és una altra província però és la mateixa comarca.

El trilingüisme em sembla excel·lent per a cartes dels lectors, i col·laboracions de tipus litearari, però cal no oblidar que la llengua que uneix als cerdàns és el català. En aquest aspecte em sembla nefasta l'actuació dels partits i centrals sindicals autanomenats d'esquerra, que escriuen sistemàticament en castellà a la revista.

Quines seccions hi falten a RUFACA? Quins temes o seccions fixes creieu que hi haurien d'ésser tractats eminentment? Us interessarien números extres o bé monogràfics? Sobre quins temes?

A RUFACA li falta molta informació, n'hi ha però crec que es tindria que reforçar sobre actuació dels poders públics (Estat, Generalitat, Municipis), i crítica sobre els temes.

No m'agraden els números extres, encara que dedicar una part (sense exagerar) a un tema monogràfic ho trobo bé.

Temes: Comunicacions, Sanitat, Museus i monuments, Ramaderia, Nous cultius Problemàtica laboral, Muntanya i la seva protecció.

L'enfoc de la revista us plau? Per què? Cóm podria millorar-se? Podrieu vos participar-hi d'alguna manera? La considereu només una revista "D'uns quants"? Per

què?

L'enfoc general em plau perquè tracta temes de la comarca, en la llengua de la comarca.

Es podria millorar amb l'ajut dels ajuntaments, que crec tenen el deure (moral si més no) de fer-hi publicar tots els seus anuncis oficials.

Hi cabria una cartellera d'espectacles? (cinema, teatre, festes majors, ballades de sardanes, ballets, museus i horaris), relació de telèfons de Bombers, Farmàcies, Hospital, horaris de trens, autocars, etc. Tot això de ambdós costats de la frontera.

Anoteu, si us plau, altres crítiques i suggeriments no esmentats anteriorment.

Encara que resident a Barcelona, tinc prou curiositat per tot lo de la Cerdanya, que és la terra d'una part prou important de la meva família, i no passa un mes sense que estigui aquí, on tinc casa, però no m'atreveixo a suggerir res més de lo dit anteriorment.

Antonio Brunet Mateu. Funcionari del Ministeri de Treball. Fill de Puigcerdà.

Senyors de RUFACA: conseqüent a la seva atenta Circular del dia 7 de setembre de 1979, i estudiat el formulari a seguir per aquest "Judici a Rufaca", vaig exposar la meva opinió, prescindint de l'esmentat formulari.

Com a cerdà, fill de la Cerdanya, desitjo que hi hagi un mitjà d'informació per a la Cerdanya, ampli, sa, i que tracti de la vida cerdana, amb tota la gamma de problemes que actualment té, jo llegeixo RUFACA, puix considero que la informació, vingui d'on vingui, sempre cal tenir-la en compte, si bé, per la meua forma de pensar, crec que el mitjà d'informació d'una localitat deu ésser abans de tot, formal, tota vegada que no podem ignorar (és un arma de gran potència) que mai no ha d'estar sub-

jecta a cap mena d'organització, i en dir organització vull referir-me a Partits Polítics, Associacions Patronals, Centrals Sindicals, i altres que puguin existir, tota vegada que considero que si aquestes entitats volen exposar les seves idees, plans, propaganda, etc., que tinguin el seu mitjà propi per a exposar-les.

Analitzant RUFACA quasi sempre hi escriuen les mateixes persones, molta gent es pregunta; ¿és que a la Cerdanya no hi ha més persones per a escriure a la revista?: jo crec que sí, però com dic abans en qualificar una revista, que és d'uns quants, molta gent no hi col·labora per aquest motiu: Vostès diran; i com es podria lograr aquesta col·laboració? molt senzill; donant-li un caire completament independent, que la Revista exerceixi el seu fi pel qual fou creada: informació i divulgació cerdana (que n'hi ha molta) i que a RUFACA no s'ha tocat, que no serveixi per a airejar coses personals, perquè de temes col·lectius a la Cerdanya n'hi ha molts.

Crec necessari un mitjà de difusió a la Cerdanya, però basat en un esperit cerdà, que se separi de les organitzacions abans assenyalades que sigui un autèntic portador de problemes de la Cerdanya, donant un impuls al servei informatiu; que aquest sigui el més ampli possible; jo crec que, en definitiva, és el punt base de l'esmentat mitjà d'informació.

Que existeixi un control de redacció, perquè els escrits segueixin les normes que aqueixa redacció pugui establir, i que aquestes normes arribin a coneixement del públic, i tothom sàpiga el que pot i no pot escriure, i jo remarcaria que aquesta informació sigui clara i objectiva i que sigui assequible per als lectors, sense complicacions, sense ferir suspicàcies, en una paraula, que sigui CONSTRUCTIVA, tant amb la informació com en la divulgació dels temes, sigui en català i espanyol, i que el seu fi principal sigui sempre Cerdanya; jo crec que donant-li aquest caire independent es trobaria moltes més persones disposades a col·laborar, i es podrien abarcar temes cerdàns veritablement importants que ens afecten a tots directament o indirecta i que enguany encara no s'han tocat, i lògicament portaria també un augment de subscriptors.

Agraïxo l'atenció que RUFACA ha tingut amb mi, i crec haver complert exposant el meu punt de vista sobre el "JUDICI A RUFACA", demanant novament disculpes per no haver seguit l'enquesta enviada.

Puigcerdà, octubre de 1979

novembre/RUFACA/25

Organizado por la sección ciclista del Club Polideportivo Puigcerdà se celebró en nuestra villa la "Primera Diada del Pedal".

En primer lugar podemos decir que la climatología no acompañó en ningún momento al desarrollo de la mencionada diada, la temperatura era baja y en ciertos momentos caía una fina lluvia, pero las inclemencias del tiempo no fueron obstáculo para que a las 12 de la mañana se reunieran en la plaza Santa María alrededor de 50 ciclistas de todas las edades, para dar unas vueltas por las calles de nuestra villa, ante el asombro de algunos viandantes que no podían creer la afición que, de un tiempo a esta parte se está acrecentando en Puigcerdà y comarca acerca de las actividades ciclistas, se concluyó la marcha en la plaza Cabrinetty, entregando trofeos a los participantes de mayor y menor edad, que recayeron respectivamente en Jesus Cadefau, (masculino), Conchita Tosas (femina), Jordi Mas (masculino) y Roser Pascual (femina) también obtuvieron trofeo el sr. Salvador Pons, como mejor disfraz, el sr. José Alis, como biclista más extravagante. También se entregaron a to-

DIADA DEL PEDAL

dos los participantes medallas conmemorativas.

Por la tarde, a las 4, con gran afluencia de público y participantes se desarrolló en la plaza Cabrinetty una Ginkama seguida de reparto de coca y bebida a los asistentes.

La sección ciclista del Club Polideportivo Puigcerdà finalizó la temporada de excursiones que se han venido desarrollando durante todo el verano con una cena, en el transcurso de la cual se entregaron los trofeos a los campeones de cada categoría siéndolo en la "A" Jordi Carbonell, "B" Fco. José González, "C" Juan Carbonell y "D" Victorio Nova.

Agradecemos a todos los ceretanos la buena acogida que siempre nos han dispensado y les comunicamos que la próxima primavera iniciaremos de nuevo nuestras actividades ciclistas en las que esperamos contar con un mayor número de participantes y aficionados.

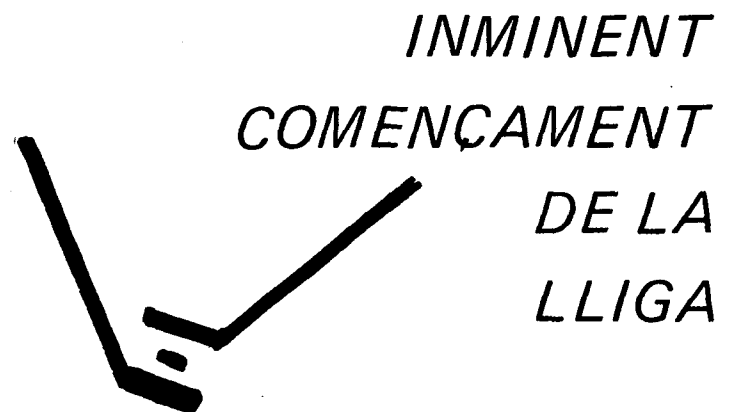
Sección Ciclista del Club Puigcerdà

El C.D.P. INFORMA:

Clasificación de la séptima jornada. 3a. CATEGORIA REGIONAL GRUPO II.

VIC	12
Campdevanol	11
Montserratí	10
S. Vicente	10
PUIGCERDA	9
Camprodón	9
Samperense	9
Vinyolas	7
Borgoña	6
Voltregà	6
Ripollés	6
Roda	6
Corcó	6
La Gleva	6
At. Leiva	4
Ribatana	4
Vilatortí	1
Sant Boi	1

NOTA.— Esta clasificación, debido a factores de transcripción, puede no reflejar exactamente la posición real de cada equipo. En todo caso, pretende ser orientativa.

Està previst que la lliga d'Hoquei sobre Gel es posi en marxa el proper divuit de novembre.

A tal fi, i en principi, només per aquest any s'han reagrupat les dues divisions en una sola, degut al poc nombre d'equips participants, tan sols vuit agafant les dues divisions.

Això fa que l'equip torni a la primera divisió, encara que sigui tan sols per aquest any, ja que els equips que l'any passat estaven a segona teòricament continuen estant a segona, és a dir, els quatre últims equips de la lliga d'enguany formaran la segona divisió en properes ocasions.

En principi s'ha donat per feta la participació del Puigcerdà, però encara queden per resoldre molts dels problemes que apuntàvem en el passat número, per a no dir tots. Per tant, si les coses no donen un canvi radical és probable que es donguin sorpreses a última hora.

CALENDARI 79 - 80

1era Jornada
 Casco Viejo de Bilbao - Puigcerdà
 F.C. Barcelona - Gel Catalunya
 Boadilla de Madrid - Vitoria
 Jaca - Txuri Urdin San Sebastián

2ona Jornada
 Puigcerdà - Txuri Urdin
 Vitoria - Jaca
 Gel Catalunya - Boadilla
 Casco Viejo - F.C. Barcelona

3era Jornada
 F.C. Barcelona - Puigcerdà
 Boadilla - Casco Viejo
 Jaca - Gel Catalunya
 Txuri Urdin - Vitoria

4arta. Jornada
 Puigcerdà - Vitoria
 Gel Catalunya - Txuri Urdin
 Casco Viejo - Jaca
 F.C. Barcelona - Boadilla

5ena Jornada
 Boadilla - Puigcerdà
 Jaca - F.C. Barcelona

Txuri Urdin - Casco Viejo
 Vitoria - Gel Catalunya

6ena Jornada
 Puigcerdà - Gel Catalunya
 Casco Viejo - Vitoria
 F.C. Barcelona - Txuri Urdin
 Boadilla - Jaca

7ena Jornada
 Jaca - Puigcerdà
 Txuri Urdin - Boadilla
 Vitoria - F.C. Barcelona
 Gel Catalunya - Casco Viejo

POLIESPORTIU

Se ha iniciado el nuevo curso de natación escolar, temporada 1979/80.

El mismo va destinado a aquellos chicos que no saben nadar. A los que, sabiendo nadar ligeramente, desean hacerlo correctamente. Y a los que quieren seguir progresando en los distintos estilos, ya que la natación está justificada plenamente como educación física.

En la sociedad actual, toda actividad física es necesaria por el gran déficit de ejercicio libre que las condiciones actuales de vida comportan.

La sociedad industrializada y la mecanización limitan cada vez más la iniciativa y la creatividad del hombre. El deporte es uno de los reductos que aun quedan, en el que el individuo se siente plenamente dueño de sus actos, pues sabe que lo que consigue es el resultado estricto de su esfuerzo personal. Por eso solo, ya está plenamente justificada la natación.

Pero es que además la natación tiene unas características que la hacen sobresalir y estar especialmente indicada. Aprender a nadar es necesario como medio de supervivencia. Su enseñanza llegará a ser obligatoria, como ya lo es en numerosos países. Además el aprender a mantenerse y deslizarse, el dominar el medio acuático, aumenta la seguridad y la confianza en sí mismo.

Como recreación física, es completa y agradable. El medio acuático ofrece menos resistencia, es un deporte bilateral, que contribuye al desarrollo armónico desde el punto de vista biológico.

Puede ser practicado por casi todo el mundo, siendo el deporte más aconsejado para los disminuidos físicos, que a través de la natación aceleran su recuperación física y mental.

Por último también puede practicarse como deporte competitivo.

Centrado así el deporte, vamos a pasar al papel de las instalaciones: En Puigcerdà contamos con una piscina

cubierta y climatizada, ideal para practicar la natación durante todo el año. Nos consta, por cantidad de afirmaciones de gente de la natación, que tenemos una de las piscinas mejor equipadas y que es la admiración de muchos nadadores. Cualquiera puede darse una vuelta por nuestra geografía y podrá constatar este hecho evidente.

Vamos a organizar un curso de natación, y tenemos los medios suficientes para que el mismo tenga un resultado satisfactorio, si todos ponemos de nuestra parte. Inscriba a sus hijos en el curso de natación escolar y habrá colaborado en la formación integral de los suyos y, asimismo, habrá contribuido a elevar la formación deportiva de nuestra juventud.

El curso de natación comprenderá una clase semanal encargándose la organización del transporte de los niños desde el colegio hasta la piscina.

Al curso escolar puede inscribirse cualquier escolar de Puigcerdà y Comarca. Ahora bien, queremos llamar su atención en el hecho de que, como Vd. sabe, puede inscribirse como Socio Familiar del Club Polideportivo Puigcerdà, y disfrutar así, Vd. y sus familiares de los beneficios de la natación y del deporte. Además, si se inscribe como socio durante esta campaña, tendrá los siguientes beneficios económicos:

- Reducción sustanciosa en el precio del curso escolar.
- Dos mensualidades de Socio Familiar gratuitas.
- Acogerse a la modalidad de aportación de socio, a plazos, de 500 pts mensuales.
- Descuentos considerables en todos los cursillos y actividades suplementarias que el Club organice.

¡Hágase socio ahora! Practicamente con lo que ahora pagará el curso de natación escolar 1979/80.

A partir del próximo enero se incrementará el importe de la aportación de Socio. Aprovéchese. ¡Inscríbase ahora!

Inscripciones en la oficina del Club.

Este profesional...

Hoy día esta sobradamente demostrado que el SEGURO es sin duda, una institución necesaria en la vida del hombre. Surgido de la nada, a través de los tiempos se ha ido estructurando, perfeccionando y adaptando a las necesidades humanas.

Resulta difícil pensar actualmente en una sociedad civilizada prescindiendo de esta forma de asociación que pone a cubierto de contingencias, cada día mayores, la vida y el futuro de los hombres, de sus familias, así como los bienes patrimoniales, los de producción y de consumo y en general las actividades humanas en su más amplia forma de ser concebidas.

Tan identificada se halla la idea del seguro con el progreso de los pueblos, que se puede afirmar, sin miedo a equivocarnos que el desarrollo del seguro en un país, constituye un barómetro cierto para medir el progreso y nivel de vida del mismo.

Pero para que este desarrollo haya podido llevarse a cabo no ha sido suficiente crear grandes Empresas aseguradoras, porque en este caso, igual con lo que ocurre con otros aspectos de la historia económica-social, ha sido necesaria la presencia de un vínculo impulsor humano, capaz de materializar la necesidad del hábito de consumo, rompiera las barreras del desconocimiento, reservas y prejuicios existentes y en definitiva diese a conocer al individuo lo que es, lo que representa y para que sirve el SEGURO, en definitiva, predicara que se podía contar con una garantía técnica que le liberase de la situación de inseguridad que de continuo nos rodea y preocupa. Estos hombres han SIDO Y SON LOS AGENTES PROFESIONALES DE SEGUROS.

Contra muchos criterios, se debe de reconocer que el AGENTE DE SEGUROS es, pues, algo más que un simple mediador entre dos partes. Su trabajo les exige mucho, humano y técnico. Ello los cualifica plenamente como auténticos PROFESIONALES equiparables a cualquiera otra profesión titulada y especializada. Para medir su importancia solo basta comprobar las cifras realmente impresionantes que se manipulan en el campo del seguro, cifras obtenidas a través de este afanar diario y sin tregua ni descanso de los AGENTES DE SEGUROS.

Se ha terminado con el vendedor "aficionado" cuyo éxito quedaba supeditado a su tozudo tesón, sin técnicas y sin conocimiento del producto que ofrecía, machacando, valga la palabra, a sus presuntos clientes con el solo objetivo de mendigar una comisión.

El mejor nivel social y la complejidad de las empresas, pequeñas, medianas y grandes han promovido nuevas formas de vivir, nuevas técnicas, nuevos productos que obligan a un constante estudio y puesta al día para poder asesorar correctamente y ello solo es capaz de conseguirlo un PROFESIONAL.

Si para la construcción y montaje de una industria se exigen títulos cualificados y de gran experiencia, no dude en solicitar para la cobertura de los riesgos a que está expuesta, —que en definitiva es garantía de su continuidad—, asesoramiento y consejo de un AGENTE PROFESIONAL DE SEGUROS COLEGIADO.

EL AGENTE DE SEGUROS de hoy día es un técnico consciente y responsable de lo que ofrece y aconseja, haciéndose partícipe de la preocupación de su cliente asesorándole y ofreciéndole las coberturas más adecuadas y a nivel de lo que cada caso requiere.

Respetemos y atendamos los consejos del AGENTE DE SEGUROS aún que a veces nos fastidie recordándonos todo aquello que no quisiéramos recordar, pero que como corcho en el agua, sus consejos flotan en nuestro subconsciente al recordarnos esta gran verdad cual es la EXISTENCIA DEL RIESGO.

COLEGIO PROVINCIAL DE AGENTES DE SEGUROS
GIRONA

COL.LEGI D'AGENTS D'ASSEGURANCES DE GIRONA

Es principal missió dels col·legis professionals vetllar perquè els seus col·legiats siguin conscients i rectes en l'exercici de la professió i vigilar i perseguir l'intrusisme irresponsable.

Exigiu que les vostres assegurances siguin contractades mitjançant un agent d'assegurances col·legiat.

ES UNA RECOMANACIO DEL COL.LEGI
D'AGENTS D'ASSEGURANCES DE GIRONA.

Un agente de Seguros Colegiado es toda una garantía profesional y la defensa de sus bienes precisa de alguien responsable.

“CONFIE SUS SEGUROS A UN AGENTES
DE SEGUROS COLEGIADO”

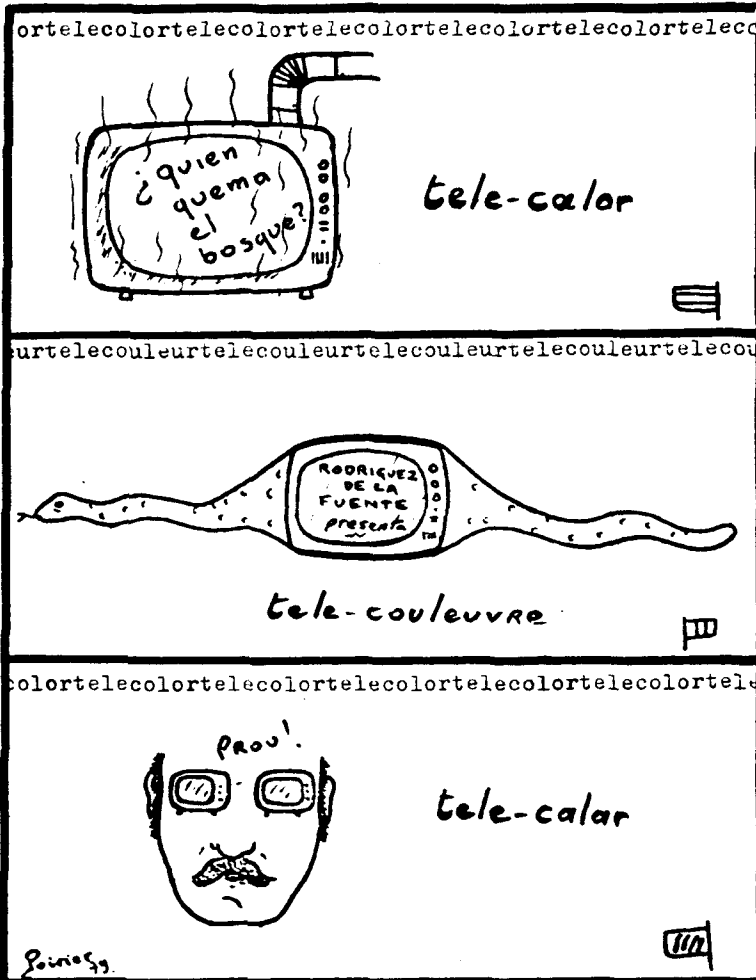
ES UN CONSEJO DEL COLEGIO DE
AGENTES DE SEGUROS DE GIRONA

rufacades

TELERUFACADES

¡COMPRESSE UN TELEVISOR EN COLOR!
(publicidad no pagada)

(continuará)

Hemos oído insistentes rumores, que por fin, se organizará un importante cambio con respecto a los nombres de las calles. A partir de ahora un ecargado especializado se encargará de darles brillo oportunamente, con Netol.

Ja tenim l'Estatut. Esperem que no SAU oblidin.

Puigcerdà al fin consigue un premio importante de interés nacional. La comisión de ahorro de energía le ha otorgado este año dicho premio, al batir un record, habituando a los ciudadanos a andar a tientas por las calles de la Villa.

Se comunica que en cada esquina de nuestras calles existe una cajita, conteniendo cerillas y velas. Esto se ha dispuesto para aquellos ciudadanos forasteros que visiten nuestra villa y osen salir por las noches.

Estos de RUFACA, nos han censurado una foto en la que el lago de Puigcerdá aparece totalmente limpio. Según ellos, la foto está trucada. . . vamos que en RUFACA son muy serios.

Donat el gran nombre de ciutadans sovietics que demanen asil polític a països de l'oest. El Club Gel Puigcerdá ofereix quatre places a jugadors de l'esmentat país.

Ultima hora: El campanario sigue en el mismo sitio de siempre.

cartes a rufaca

¡Alerta!

Como el hecho ocurrió en la Iglesia de Santo Domingo, el día 30 de septiembre, en plena Misa de la tarde, y por ser pública la sacrilega ofensa; también nosotros, queremos hacer pública, nuestra energica protesta, por el acto sacrilego cometido por un demente o no demente, bebido o no, sobornado ó no sobornado.

Sea lo que sea, confesamos que fue un ataque no solo a nuestras creencias, sino además, a la dignidad humana y una herida a la verdadera libertad, de la que tanto nos preciamos los puigcerdanceses.

¡Alerta, pues!, que ni Puigcerdà ni la Cerdaña necesita de esos entes indeseables, que solo trabajan para turbar la Paz.

C. Ll. de P.

Sr. Director de RUFACA:

La presente es para replicar a unas palabras que un "Conseller" del Municipio de Puigcerdá pronunció en un reciente pleno municipal y de las que esta revista se hizo eco en su puntual información acerca de las reuniones de los plenos municipales.

En síntesis dicho "Conseller", dijo que consideraba de "resultados dudosos" el cambio de nombre de las calles. Sin embargo, y dejando aparte todo lo contradictorias que puedan parecer estas palabras en boca de un Concejel catalán de un Municipio catalán, estoy convencido de que han sido manifestadas sin el suficiente conocimiento de la realidad catalana y de lo que significa el restablecimiento de los nombres originales en las calles y plazas de todos los Municipios y Ciudades de Catalunya; algo, por otra parte, difícil de expresar con palabras,

► *pues su verdadero significado solo es perceptible en los sentimientos y convicciones de un pueblo.*

Quizá este "Concejal" se refiriera a los resultados prácticos o funcionales que el cambio de nombres supondrá. Si ello es así es posible que tenga algo de razón, pues el cambio de unos nombres que han perdurado más de cuarenta años puede originar un cierto confucionismo en diversos aspectos: a efectos del domicilio postal, a efectos de la dirección que aparece en el D.N.I. o Pasaporte, etc.

Pero creo, que sospesadas las posibles dificultades de índole práctica que pudiesen surgir y las necesidades de cambio derivadas de la actual situación política del País, son éstas y no las primeras, las que prevalecen por un margen infinitamente mayor.

Por último, deseo y espero que nuestros Representantes se decidan pronto y de una vez por todas, a restablecer los genuinos nombres de las calles de la Villa de Puigcerdá, al igual que ya han hecho otros Municipios catalanes. Y con la esperanza de que les pueda servir de estímulo les diré que hace pocos días el Ayuntamiento de Barcelona ha aprobado el cambio total de 54 nombres de calles y plazas, así como la traducción del castellano al catalán de otras dos mil.

Atentamente se despide de Vd. s.s.

A. V.

UN PREC I UN TOC D'ATENCIÓ

En els tres darrers números d'aquesta revista s'han comès algunes errades importants, que serà bó d'esmenar:

En el títol de dos números endarrera, deia ELS PASQUES, i havia de dir ELS PASQUERS; i en aquell mateix número, a la línia 22 de la columna 3 deia: Pla de les Avellans, cal que digui Pla dels Avellans.

En el número següent als què m'acabo de referir, i la seva columna 1a. cal esmenar les errades, com a més importants:

LINIA	DEIA	CAL QUE DIGUI
7 - 8	en entre	entre
19	ep	per
43	en el Cort Reial	en la Cort Reial
En el darrer número (Columna 1a.):		
LINIA	DEIA	CAL QUE DIGUI
14	gen	gent
24	bestiar forasters	bestiar foraster
A la columna 2a.		
30	Pobles	Poblet
33	Bolqueta	Bolquera
39	comparar els	comprar als
Columna 3a.		
13	Cerdany	Cerdanya
19	riu tet	riu Tet
20 - 21	vallas	valls
24	le paràgraf	el paràgraf
46	de ivia	de Llivia
47	eng aren	engegaren
48	e el donà	i el rei donà
49	An strina	Angostrina
50	Vallma ns	Vallmarans

Això d'una part; d'altra banda, a manca d'un Director de RUFACA i d'un expressiu o ben determinat Consell de Redacció, em dirigeixo ara als responsables d'aquesta revista, bó i demanant-les una explicació; i és que:

En el meu escrit al darrer número de RUFACA, sobre els Pasquers, (Pàg. 20) s'hi ha posat un gravat que jo NO hi vaig pas acompanyar, i que desfigura totalment el contingut del meu escrit NO hi té res a veure la figura del vianant abillat de pelegrí tirant del seu ase. És absolutament fals que els rucs anessin a pasturar als Pasquers; no hi podien pas anar. Quan als meus escrits hi calgui algun gravat, ja l'hi adjuntaré jo.

Doncs bé, considerant —com considero— que aquell gravat és, no solament una inexactitud i una deformació del meu escrit, sinó també una descortesia, espero tingueu a bé comunicar-me quí és l'autor de l'esmentat gravat. Estic en el meu dret.

SALVADOR GALCERAN

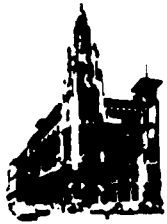
Arxiver Diplomat

RECORDANT EL PASSAT

L'escriptor Carles Rojas escriu al Destino número 2180 que Puigcerdá durant la guerra civil no era governada per la C.N.T. sinó pel bandoler Antonio Martin, dit "Cojo de Málaga". Que el senyor Rojas em permeti afirmar com a testimoni dels fets, que jo he vist el carnet del Cojo, del Massaganyes i de l'Hernaez i tots eren de la C.N.T. Quan aquests intentaren requisar un cap de bestiar a Bellver, fracasaren en llur intent degut a la revolta del poble, però, juraren que tornarien. Conjurats amb els col.leguer de Seu d'Urgell, dirigits pel no menys ferotge Arenas, concretaren atacar Bellver el dia assenyalat.

Advertits per veus clandestines a Bellver els esperaven un grapat de guardies de la Generalitat i el famós justicier "Penjarrobes", antic amic del Cojo de Málaga, amb qui renyí de valent per qüestions d'hegemonia. Per despit es passà a la U.G.T. Sabia tirar dret, car des d'alt de la muralla a la punta del pont ambdós trets el ferí mortalment. El capità Martin emperador de la Cerdanya, caigué llençant les darreres paraules de gran general: "Compañeros vengadme". Amb aquesta frase apoteòsica la seva tropa emprengué la retirada. Hi hagué altres víctimes en el fracàs de la operació.

Al poc temps vàrem tenir la visita d'una comissió composada d'un membre de cada partit en què hi figurava l'Honorable Josep Tarradellas. La seva presència i consells calmaren els esperits i des de llavors el país respirà. L'heroi Penjarrobes continuà fent la guerra enviant diatribes per ràdio a Queipo de Llano, el qual li contestava amb el mateix caire. També combatia tirant cartutxos de dinamita al riu Segre per a matar truites amb tan mala sort que li n'explotà un a les mans que el desgracià. Tindria molt per a dir només em faig ferm en assegurar que Antonio Martin i els seus satèlits lluien tots el carnet de la C.N.T. També sento molt que Abad de Santillan volgués vestir de sant a un vulgar bandoler.

CAIXA DE PENSIONS
"la Caixa"
de Catalunya i Balears

AL SERVEI DE L'ESTALVI I DEL CREDIT
600 OFICINES
ARREUDE CATALUNYA
A PUIGCERDÀ

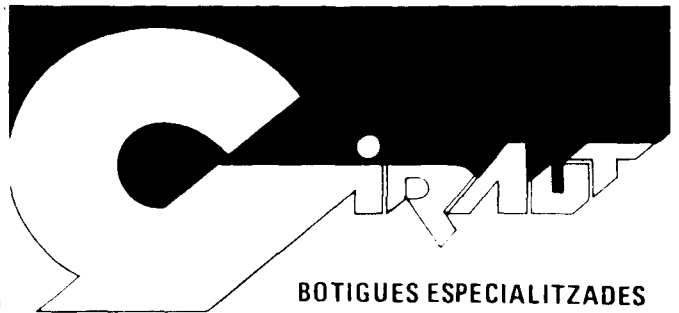
Josep Antoni, 22.   TI: 88-01-47

MEF, S.A.

MUNTATGES ELÈCTRICS,
DOMÈSTICS E INDUSTRIALS

Avinguda Dr. Piguillem, 3- PUIGCERDÀ (Girona)

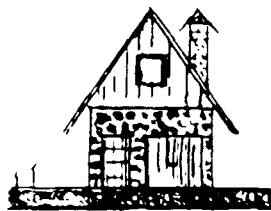

BOTIGUES ESPECIALITZADES

CARRER MAJOR, 9, 14 i 16.   PUIGCERDÀ

Palau 3

Major, 13 — Telèfon 88 06 99 — Puigcerdà

CONSTRUCCIONES
F. BRAVO

Escuelas Pías, 10 - 1º
PUIGCERDÀ

GERONA

ELECTRODOMESTICS

PIRINEU

Avinguda Dr. Piguillem, 3
PUIGCERDÀ
(Girona)

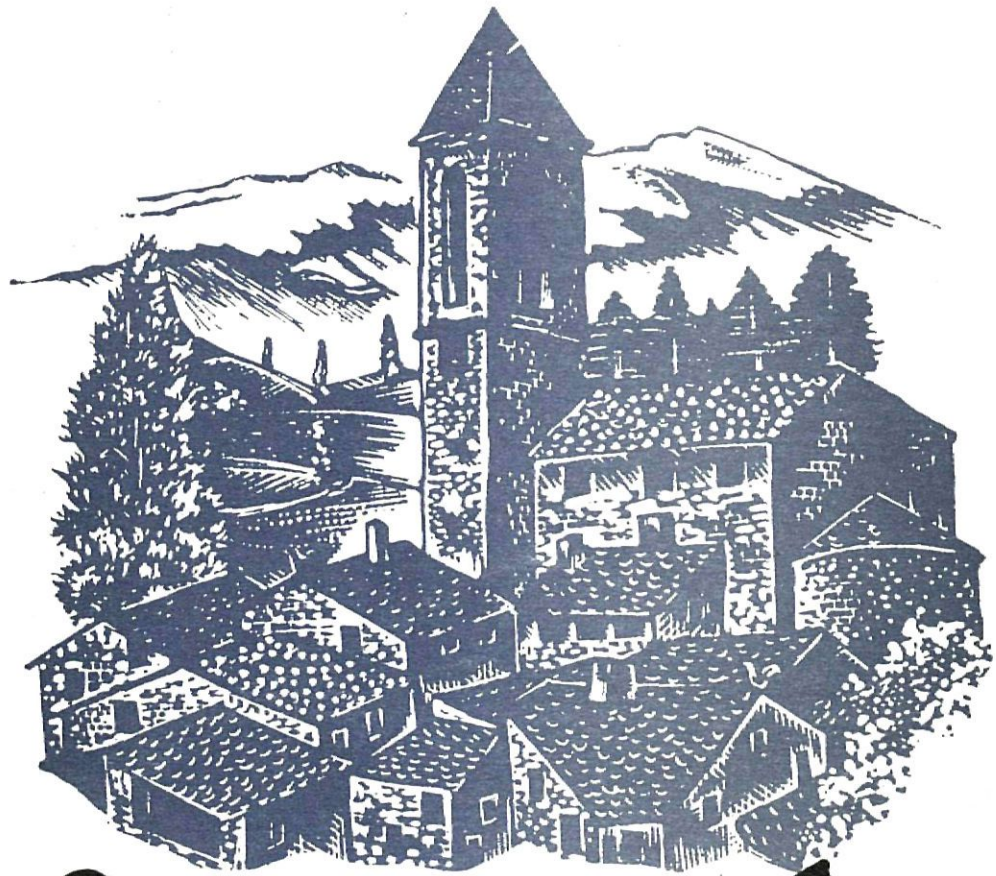
selecciones

SOUVENIRS - JUGUETERIA
ARTICULOS REGALO

LISTAS DE BODA

PLAZA DEL CAMPANARIO, 10
Tel: 88 02 77

PUIGCERDÀ

CAN BORRELL

MAS CATALÀ DE LA CERDANYA

APARTAMENTS I CUINA TÍPICA CASOLANA
MERANGES (Girona)

AMBIENT MOLT SELECTE – 40 PLACES

Reserves – Telèfon: 972-88 00 33

*CUINA DISTINGIDA I CONDECORADA
AMB EL PREMI:*

IGNASI DOMENEC – HOGARHOTEL-78

(Reserves per telèfon)